

Gallen Attila (ÖCSG)

Csirkenevelő telep

Vasvár, Győrvári út hrsz. 0137/19

Egységes környezethasználati engedély

- 5 éves környezetvédelmi felülvizsgálat -

Készítette:

NÉMETH GERGELY E.V.
mérnöki tervezés, tanácsadás
9771 Balogunyom, Váci út 20.
Adószám: 60053499-1-38
Váll. ig. sz.: ES-528397

Németh Gergely ev.
9771 Balogunyom, Váci u. 20.

Felülvizsgáló:

Koltai Balázs

Koltai Balázs
Környezetvédelmi szakértő
VMMK 18-0446/2008
SZKV-vf-le-hu-zr

2022. június

Tartalomjegyzék

1. ELŐZMÉNYEK	3
2. ÁLTALÁNOS ADATOK	4
2.1. A KÖRNYEZETVÉDELMI FELÜLVIZSGÁLATOT VÉGZŐ NEVE	4
2.2. AZ ENGEDÉLYES NEVE, LAKHELYE (SZÉKHELYE), A TEVÉKENYSÉG VÉGZÉSÉRE VONATKOZÓ ENGEDÉLY SZÁMA.....	4
2.3. A TELEPHELY CÍME	5
2.4. A TELEPHELYRE VONATKOZÓ ENGEDÉLYEK.....	5
2.5. A TELEPHELYEN A VIZSGÁLAT IDŐPONTJÁBAN FOLYTATOTT TEVÉKENYSÉGEK ÉS AZ ALKALMAZOTT TECHNOLÓGIÁK RÖVID ISMERTETÉSE.....	6
2.6. A TELEPHELYEN KORÁBBAN FOLYTATOTT TEVÉKENYSÉGEK BEMUTATÁSA.....	6
3. A FELÜLVIZSGÁLT TEVÉKENYSÉGRE VONATKOZÓ ADATOK	7
3.1. A HATÁSVIZSGÁLATTAL ÉRINTETT KÖRNYEZET BEMUTATÁSA.....	7
3.2. KÖZLEKEDÉSI JELLEMZŐK, MEGKÖZELÍTÉS.....	7
3.3. A TEVÉKENYSÉG MEGKEZDÉSÉNEK IDŐPONTJA	8
3.4. A TEVÉKENYSÉGHEZ SZÜKSÉGES TELEPHELYEN LÉVŐ LÉTESÍTMÉNYEK	8
4. A TEVÉKENYSÉG RÉSZLETES ISMERTETÉSE.....	9
4.1. A TECHNOLÓGIA EGYSÉGEI.....	10
4.2. FELHASZNÁLT ANYAGOK	10
5. A TEVÉKENYSÉGGEL KAPCSOLATOS DOKUMENTÁCIÓK	11
6. FELSZÍN ALATTI ÉS FELSZÍNI VEZETÉKEK, TARTÁLYOK	12
7. A TEVÉKENYSÉG FOLYTATÁSA SORÁN BEKÖVETKEZETT, ILLETŐLEG JELENTKEZŐ KÖRNYEZETTERHELÉS ÉS IGÉNYBEVÉTEL BEMUTATÁSA	13
7.1. LEVEGŐ	13
7.1.1. A vizsgált terület levegőtisztaság-védelmi jellemzői	13
7.1.2. A jellemző levegőhasználatok ismertetése.....	15
7.1.3 A tevékenységből származó szaghatás	17
7.1.3. Mozgó légszennyező források	20
7.2. ZAJ ÉS REZGÉS	32
7.3. VÍZ- ÉS TALAJVÉDELEM.....	41
7.4. HULLADÉK.....	48
7.5. TERMÉSZETVÉDELMI MUNKARÉSZ.....	51
8. A TELEPHELYEN FOLYTATOTT ELÉRHETŐ LEGJOBB TECHNIKA – BAT MEGFELELÉS	55
9. RENDKÍVÜLI ESEMÉNYEK.....	57
10. A TEVÉKENYSÉG FELHAGYÁSA UTÁN TEENDŐ INTÉZKEDÉSEK	58
11. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS, JAVASLATOK.....	59
11.1. A KÖRNYEZETRE GYAKOROLT HATÁS ÉRTÉKELÉSE	59
11.2. JAVASLATOK.....	60
MELLÉKLETEK JEGYZÉKE	61

1. Előzmények

Gallen Attila ÖCSG Vasvár, 0137/19. hrsz Baromfitelepen 9 db egyenként 20 ezer férőhelyes istállóban broilercsirke nevelés tevékenységet folytat. A telepen egyidejűleg nevelhető broiler csirkék száma 180.000 db. A Vasvári Broiler Farm Kft. 2015-ben vásárolta meg az eredetileg is baromfitelepként működő ingatlant. A telephelyen az épületek technológiai korszerűsítését követően baromfitartás tevékenységet folytatnak.

A tevékenység a 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet 1. számú mellékletének 1/a. alapján környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységnek minősül, a 2. számú melléklet 11/a pontja alapján pedig, tekintettel annak nagyságrendjére egységes környezethasználati engedélyhez kötött.

Az állattartó telep környezeti hatásvizsgálati és egységes környezethasználati engedélyezési összevont eljárása 2017-ben került lefolytatásra és VA-06/AKF05/24-16/2017. számon került kiadásra az egységes környezethasználati engedély. Ez követően még évekig tartott a telephely korszerűsítése, majd ezt követően az állatok betelepítése 2020. május 12-én szakaszosan kezdődött meg. Jelenleg a telephely teljes kapacitással üzemel.

A 314/2005.(XII.25.) Korm. rendelet 20. § (8) bekezdése értelmében 5 évente teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatot kell végezni az engedélyben foglalt követelmények és előírások ellenőrzése céljából, amely kötelezettségnek jelen dokumentációval kívánunk eleget tenni.

A dokumentációt a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 75. §-ában, valamint a felülvizsgálati dokumentáció tartalmi követelményeiről szóló 12/1996. (VII. 4.) KTM rendelet 2. számú mellékletében foglaltaknak megfelelően állítottuk össze.

2. Általános adatok

2.1. A környezetvédelmi felülvizsgálatot végző neve

Németh Gergely ev. környezetmérnök, környezetvédelmi megbízott
9771 Balogunyom, Váci u. 20.

Környezetvédelmi felülvizsgáló:

Koltai Balázs vezető felülvizsgáló

Környezetvédelmi felülvizsgálat végzésére jogosító engedély nyilvántartási
száma: 18-0446

2.2. Az engedélyes neve, lakhelye (székhelye), a tevékenység végzésére vonatkozó engedély száma

Ingatlan tulajdonosa:

Vasvári BROILER FARM Termelő és Szolgáltató Kft.

9800 Vasvár, Nagymákfa út 18.

Cégjegyzékszám: 1809107264

KSH számjel: 13964290-0147-113-18

KÜJ szám: 102251940

Engedélyes üzemeltető:

Gallen Attila ÖCSG (őstermelők családi gazdasága) OCSG-00068278

9800 Vasvár, Nagymákfa u. 18.

KSH számjel: 533638060147 231 18

KÜJ szám: 100791222

KTJ szám: 102632508

A telephelyen végzett tevékenység megnevezése:

Baromfitenyésztés

TEÁOR: 0147

2.3. A telephely címe

Vasvár Baromfitelep

Vasvár Győrvári út

Hrsz.: 0137/19

EOV koordináták: X: 190 320 Y: 480 302

Sarokponti koordináták:

EOVx	EOVy
190188	480368
190486	480253
190149	480270
190420	480136
190439	480129

Település statisztikai azonosító: 1804695

Telephely területe: 37.344 m²

A telephelyre vonatkozó átnézeti és részletes helyszínrajzot a felülvizsgálati dokumentációhoz mellékeltek.

2.4. A telephelyre vonatkozó engedélyek

Az egységes környezethasználati engedély VA-06/AKF05/24-16/2017. számon került kiadásra.

A telephely vízellátása a Vasvári Broiler Farm Kft. üzemeltetésében lévő, 0137/14 hrsz. alatt kialakított rétegvíz kútból történik, amelynek vízjogi üzemeltetési engedélye 546-1/2/2012. számon került kiadásra.

Trágyatároló használatbavételi engedélye (Vasvári Broiler Farm Kft.): 1193-13/2010/Ált.

Szociális épület használatbavételi engedélye VA/ETDR-EOF/1486-9/2020.

Állati tetemégető működési engedélye VA/ÉBÁF-ÁO/00437-3/2020.

Üzemi kárelhárítási terv jóváhagyása VA/KTHF-KTO/206-2/2021.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerében az állattartó telepet nyilvántartásba vette.

2.5. A telephelyen a vizsgálat időpontjában folytatott tevékenységek és az alkalmazott technológiák rövid ismertetése

A telephelyen végzett tevékenység megnevezése:

Baromfitenyésztés

TEÁOR: 0147

TIR tenyészetkód: 9476020

Tartási hely azonosító: 8476115

A telephelyen technológiai korszerűsítést követően a 9 db egyenként 20 ezer férőhelyes istállóban broilercsirke nevelés tevékenységet kívánnak folytatni, a telep kapacitása 180.000 férőhely. A tevékenység a 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet 1. számú mellékletének 1/a. alapján környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységnek minősül, a 2. számú melléklet 11/a pontja alapján pedig, tekintettel annak nagyságrendjére egységes környezethasználati engedélyhez kötött.

A telephely a legkorszerűbb technológiával - automata etetés, itatás, szellőzés, fűtés, amit a telepen elhelyezett központi számítógép vezérel, ill. rögzíti a nevelés során történt eseményeket - baromfinevelés tevékenységet végeznek mélyalmos tartástechnológiával.

A telephelyen a vállalkozó irányítása alatt 9 fő alkalmazott dolgozik.

2.6. A telephelyen korábban folytatott tevékenységek bemutatása

A Vasvár Dk-i szélén található csirkenevelő telep **1979-ben létesült és a Bábolnai Állami Gazdaság működtette szülőpár telepként. A telephelyen 20 db egyszintes egyenként 1100 m²-es épületben folytattak eredetileg tevékenységet, és a telephely egészét tekintve az állatlétszám meghaladta a 400.000 db-ot.**

A telephely 2002-ig a Bábolnai Állami Gazdaság tulajdonában volt, majd a Lorry GM fuvarozással foglalkozó cég birtokába került. A telephely együttes D-i része 2007 júniusában került a Vasvári Broiler Farm Kft. tulajdonába, amelyen a Kft. Egységes Környezethasználati Engedély alapján baromfinevelés tevékenységet folytat. A Vasvári Broiler

Farm Kft. 2015. őszén vásárolta meg a fuvarozási tevékenységet végző Lorry GM Kft-től az ingatlan együttes É-i részét.

Az új tulajdonos üzemeltetője: Gallen Attila ÖCSG. a telephelyen lévő 9 db épületben technológiai korszerűsítést követően az eredeti baromfinevelés tevékenységet állította vissza és folytatja azt az 2020. májusa óta.

3. A felülvizsgált tevékenységre vonatkozó adatok

3.1. A hatásvizsgálattal érintett környezet bemutatása

Mint már említettük, a vállalkozó a tevékenységet a 0137/19 hrsz-ú telephelyen végzi. Az állattartó telephely elhelyezkedése optimális, mivel az egykori Állami Gazdaság számára állattartás céljára létrehozott baromfinevelő telep Vasvár D-i részén a Zalaegerszegrre vezető közlekedési úttal párhuzamosan keleti irányban, erdő és mezőgazdasági területek környezetében került felépítésre. A telephely hosszanti-, szűk felépítésű, az épületek egymáshoz közel a közút felőli telekhatárra merőlegesen helyezkednek el. Az épületek előtt-mögött közlekedési út és csapadékvíz elvezető árok húzódik, majd rögtön a kerítéssel körülhatárolt telekhatár. A telephelytől a közút irányába közel 100 m-es sűrű erdősáv húzódik, amely jelentős szűrő hatást biztosít és városképileg „elrejt” az épületeket. A telephely É-i szomszédságában szintén erdősáv található. A telephelytől D-i irányban a Vasvári Broiler Farm Kft. hasonló struktúrájú csirkenevelő telepe található. A mezőgazdasági telephelytől Vasvár irányába 138 m-re, a Győrvári út túloldalán található a Közútkezelő Igazgatóság telephelye. Az első lakóingatlanok annak szomszédságában kezdődnek 220 m távolságra.

A tevékenység meglévő telephelyen és épületekben kerül folytatásra, **új területi igény nincs.**

3.2. Közlekedési jellemzők, megközelítés

A vizsgált telephely Vasvár Dk-i részén a Zalaegerszegrre vezető országos közlekedési út mentén helyezkedik el. Megközelítése a főútról leágazó 0137/7 és 0137/6 hrsz-ú betonozott bekötőutakon keresztül lehetséges. A Kft. a telephely déli részén lévő bekötőutat fogja használni.

3.3. A tevékenység megkezdésének időpontja

Gallen Attila egyéni vállalkozó a telepen folytatott tevékenységet a technológiai korszerűsítést és a szükséges környezethasználati engedély megszerzését követően, a telephelyen folytatott alaptevékenység újraindításával **2020. májusában** kezdte meg. Az épületek komplex technológiai korszerűsítésre kerültek, kicserélésre kerül az elektromos hálózat, korszerű automatikus vezérlésű etető és itató rendszer került beépítésre és számítógép által vezérelt légtechnika. Emellett megújult a telephelyen belüli technológiai szennyvíz gyűjtő rendszere és belső csapadékvíz elvezető hálózata is, valamint egy új szociális létesítmény biztosítja a dolgozók kényelmét.

3.4. A tevékenységhez szükséges telephelyen lévő létesítmények

A brojlercsirke nevelő telep teljes területe 37.344 m².

Beépített terület: 11.116,12 m²

A telep körbekerített, betonozott belső úthálózattal rendelkezik. A telepre való bejutás kerékfertőtlenítőn keresztül biztosított.

Építmények:

- 9 db 14 x 78 m-es tartásterű egyszintes csirkenevelő, egyenként 1100 m². Az épületek alumínium hullámlemez borításúak, padozatuk betonozott.
- 1 db 10,8 x 13,1 m-es 96,29 m² alapterületű új szociális épület, az épülethez 16 férőhelyes parkoló épült
- 2 db kisebb 35 m²-es tároló épület

Egyéb létesítmények:

- Az istállók mosásából származó technológiai szennyvizek gyűjtésére az épületekhez kapcsolódóan előregyártott műanyag tartályok kerülnek elhelyezésre a helyszínrajz szerinti elhelyezéssel:
 - 2 db LEIER földbe süllyesztett vasbeton tartály, térfogata 4 m³
 - 8 db LEIER földbe süllyesztett vasbeton tartály, térfogata 8 m³
- A szociális épülethez kapcsolódik 1 db előregyártott 8 m³-es LEIER szennyvízgyűjtő
- 3 db 5 m³-es föld feletti PB gáztartály került telepítésre a 9-es ól és a kerítés közé
- hídmérleg
- nyílt tűzi víz tároló
- kerékmosó 0137/7 hrsz bejárat kapun belül
- hidroglóbusz 0137/19 hrsz.

Az épületek elhelyezkedését és a kapcsolódó létesítményeket az M= 1:500 méretarányú részletes helyszínrajzon mutatjuk be.

4. A tevékenység részletes ismertetése

A telephelyen **egy turnus alatt** épületenként 20.000 db, **összesen 180.000 db brojler csirke tartható**. Egy hizlalási ciklus 40 napig tart, majd az állatok elszállítását követően az épületek takarítása és fertőtlenítése következik, és az előző ciklust követő két hétre történik az újabb betelepítés. Egy év alatt 6 turnust tudnak felnevelni, azaz összesen **évi 1.080.000 db csirkét**.

A napos csirkét a Gallus Kft-től vásárolják Devecserből, amit 3 tehergépkocsi tud leszállítani. A nevelési idő alatt a telephely zártsága maximális, a telepi higiéniát a bejáratok kapunál elhelyezett kerékfertőtlenítővel biztosítják. Ez idő alatt forgalmat csak a takarmányszállító autók jelentenek. A takarmányt a vállalkozó tulajdonában lévő gersekarati Karát Broiler Kft-től vásárolják. A telephely a legmodernebb technológiával rendelkezik. Automata etetés, itatás, szellőzés, hűtés, fűtés, amit a telephelyen elhelyezett központi számítógép vezérel, ill. rögzíti a nevelés során történt eseményeket.

Az állatok elszállítását követően 3 hétben történik az istállók kitrágyázása, takarítása, fertőtlenítése és felkészítése a következő turnus fogadására. A trágya eltávolítása gépi erővel történik kiskodoló géppel és 4 napot vesz igénybe. A keletkező száraz almos trágyát saját mezőgazdasági vontatóval juttatják ki a vállalkozó tulajdonában és használatában lévő 209 ha nagyságú földterületekre, valamint szükség szerint Varga János, Varga Zsolt és Lőrinc Lajos földterületeire. Egy turnus alatt összesen 230 t szerves trágya kerül kiszállításra. A trágya gépi erővel történő eltávolítása után kézi erővel seprű tiszta állapotot biztosítanak, majd nagynyomású tisztavizes mosóval áttakarítják az épületeket. Az épületenként keletkező mosóvíz mennyisége 2-3 m³/takarítás, ami az épületek mellett kialakított zárt tárolókba kerül. Az ily módon képződött technológiai szennyvíz elszállítását a Kalmár Trans Kft. végzi, kezelését a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. Szombathelyi Szennyvíztelep végzi.

A vizes takarítást követően ekto-, és endoparaziták elleni védekezés miatti fertőtlenítés következik Viracid oldattal fertőtlenítenek, amelynek szükséglete épületenként 3 l fertőtlenítő 100 l vízben kijuttatva (3 %-os oldat).

Az előkészítés szerves része az itatók és etetők száraz tisztítása, és a korábbiakban ismertetett módszerrel történő fertőtlenítése is. A mennyezetet, oldalfalakat, az épületeken kívüli járdákat, valamint a kezelő helyiségeket kimeszelik, klórmésszel fertőtlenítik.

A tisztított, fertőtlenített istállóban elkészítik az új turnus számára szükséges mélyalmot, ellenőrzik a technológia során működtetni kívánt berendezések műszaki állapotát, majd megkezdik a betelepítést.

4.1. A technológia egységei

Istállónként az alábbi technológiai egységek kerülnek beépítésre:

- 3 db CF spirális baromfietető
- 1 db CTB MO90 behordó
- 1 db CTB 13,3T takarmánytároló
- 4 db CORTI SNAP szelepes
- 1 db PT központi vízpanel
- 1 db EUROEMME alagút ventilációs rendszer:
 - 5 db EM 50n tip. ventilátor
 - 2 db EM 35 tip. ventilátor
 - 60 db 135-VFR típ. légbecslő
 - 16 db AIRSTEP 5000/4 zsalu
 - 2 db EDC24 légkeverő ventilátor
- 2 db EM CELDEX 7060 hűtőpanel baromfi istálló hűtéséhez 9,0 m x 1,5 m
- 2 db EM CELDEX 7060 hűtőpanel baromfi istálló hűtéséhez 4,2 m x 1,5 m
- 4 db GTV BAROMFI plussz hőlégfűvő P5800
- 32 db PT energiatakarékos világító test
- 1 db PT baromfi tech. vezérlő szekrény

Az állati tetemek megsemmisítését az ÁTEV Zrt. átvevő és a telephelyen egy INCIER 8 A400 GAS tip. kiskapacitású állati hullaégető biztosítja.

Az üzem működését áramkimaradás esetén egy automata üzemű aggregátor biztosítja.

4.2. Felhasznált anyagok

Az alom anyagnak való szalmát külső területen tárolják, a felhasználásra kerülő mennyiség almozáskor kerül beszállításra. Az éves felhasználás: 120 db körbála. Egy turnus alomigénye kb. 18 db körbála.

Egy turnus alatt 700 t takarmányt etetnek fel, az alábbi bontás szerint:

0-16 napig indító táp: 100 t

17-26 napig nevelő táp: 300 t
27- 40naptól befejező táp: 300 t

Éves takarmány felhasználás: 4200 t

Az ivóvizet elsődlegesen saját mélyfúrású kútról biztosítják, de rendelkezésre áll közütemi vízhálózat is. A vízfelhasználás 31 m³/nap, évi összes 11.425 m³, 1904 m³/turnus.

A gázellátásra 3 db 5 m³-es föld feletti PB gáztartály került telepítésre a 9-es ól és a kerítés közé. A várható gázgázfogyasztás 80.000-110.000 m³/év, 16.000 m³/turnus. A hőlégfűvók fajlagos gázfogyasztása 6,18 m³/ó/készülék.

Energiaigény: 14300 kW/hó, 28600 kW/turnus.

5. A tevékenységgel kapcsolatos dokumentációk

A tevékenység a 314/2005. (XII.25.) Kormányrendelet 2. számú mellékletének 11/a pontja alapján, tekintettel annak nagyságrendjére egységes környezethasználati engedélyhez kötött.

A telephely és a szomszédos Vavári Broiler Farm Kft. vízellátását is egy 120 m talpmélységű, 2011-ben üzembe helyezett mélyfúrású kút biztosítja, amelynek vízjogi üzemeltetési engedélye 546-1/2/2012. számon került kiadásra.

A csapadékvíz az ingatlanon lévő kiépített árokrendszerben elszikkad, közcélú befogadóba nem kerül elvezetésre, ezért vízjogi engedély nem került kiadásra.

A Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal Integrált Igazgatási és Ellenőrzési Rendszerében az állattartó telepet nyilvántartásba vette.

A felszín alatti vizek minőségét érintő tevékenységekkel összefüggő egyes feladatokról szóló 219/2004.(VII.21.) Kormány rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettségének a vállalkozó eleget tett.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméhez szükséges cselekvési program részletes szabályairól, valamint az adatszolgáltatás és nyilvántartás rendjéről szóló 59/2008. (IV.29.) FVM rendelet előírása szerint a mezőgazdasági tevékenységet folytatók kötelező adatszolgáltatásához szükséges adatlapot az illetékes hatóság felé a vállalkozó a tevékenység megkezdését követően benyújtja.

A vállalkozó a keletkező állati és egyéb hulladékokkal és egyéb tevékenységekkel kapcsolatos jogszabályi előírásokat betartja. A telephely környezetének rendben tartására kiemelt figyelmet fordít.

6. Felszín alatti és felszíni vezetékek, tartályok

Az istállók mosásából származó technológiai szennyvizek gyűjtésére az épületekhez kapcsolódóan 8 db 8 m³-es és 2 db 4 m³-es LEIER előre gyártott vasbeton tartályok kerültek elhelyezésre, amelyeket a telepítést megelőző takarító csurgalékvíz tárolására használnak. A technológiai szennyvíz elszállítását a Kalmár Trans Kft., kezelését a VASIVÍZ Vas megyei Vízf- és Csatornamű Zrt. Szombathelyi Szennyvíztelep végzi.

A szociális épülethez kapcsolódik 1 db 8 m³-es zárt előre gyártott, LEIER vasbeton tartály, ami a keletkező szociális szennyvizek tárolására szolgál. A keletkező szociális szennyvizek mennyisége 4 m³/hó, aminek elszállítását a települési közszolgáltató Kalmár Trans Kft. végzi.

A földben találhatóak továbbá a víz- és gázellátó hálózat vezetékai.

A telephelyen felszín alatti és feletti gázolaj-, ill. benzintartály nem található, és régebben sem üzemelt. Fedett - a Vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén lévő - almos trágyatároló biztosítja a felülvizsgálattal érintett valamint a Vasvári Broiler Farm Kft. Csirkenevelő telepén együttesen keletkező almos trágya átmeneti tárolását. A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelet 6. § alapján, a nitrátérzékeny területeken mezőgazdasági tevékenységet folytatónak mezőgazdasági tevékenységét a cselekvési program, valamint a helyes mezőgazdasági gyakorlatnak a cselekvési programban meghatározott kötelező előírásai szerint kell végeznie.

A helyes mezőgazdasági gyakorlatról a 4/2004 (I.13.) FVM rendelet 4. számú melléklete rendelkezik.

A telephely gázellátása a Vasvár, Győrvári úti D90 PE gerincvezetékéről leágazó D63 földgáz hálózatról biztosított.

7. A tevékenység folytatása során bekövetkezett, illetőleg jelentkező környezetterhelés és igénybevétel bemutatása

7.1. Levegő

7.1.1. A vizsgált terület levegőtisztaság-védelmi jellemzői

Klimatikus viszonyok

Mérsékelt hűvös-mérsékelt nedves éghajlatú kistáj, az átlagos évi hőmérséklet 9,5 °C körül van, a vegetációs időszak átlaghőmérséklete 16,0–16,2 °C körül alakul. Az évenkénti napsütéses órák száma 1880 és 1920 közé esik. Csapadékmennyiség tekintetében mérsékelt nedves terület, D-i tájai azonban már a nedves zóna határán terülnek el. Az évi átlagos csapadékmennyiség 740–770 mm, különbségekkel a csapadékszegényebb ÉK-i és a nedvesebb D-i területek között. A szélirányt főként a völgyek futásiránya határozza meg, a magasabb területeken az É-i, és jóval kisebb gyakorisággal a D-i szél az uralkodó, az átlagos szélesség 2,5 m/s körüli.

Vasvár levegőtisztaság-védelmi helyzete

Levegőtisztaság-védelmi szempontból a város nagyon kedvező helyzetben van, mivel a területén olyan üzem nem működik, amely a város levegőminőségére káros hatással lenne. A levegő védelmével kapcsolatos egyes szabályokról szóló 306/2010. (XII.23.) Kormányrendelet 10. § (1) alapján Magyarország területén a levegőterheltségi szint mértéke szerint, a vizsgálati küszöbértékek alapján, légszennyezettségi agglomerációk vagy zónák kerülnek kijelölésre.

A zónák kijelölése a 4/2002.(X.7.) KvVM rendelet által megtörtént. Vasvár igen kedvező minősítéssel a legkedvezőbb zónacsoportba került:

Jellemző háttérszennyezettség

Szennyező anyag	Kén-dioxid	Nitrogén-dioxid	Szén-monoxid	Szilárd (PM ₁₀)
Zóna csoport	F	F	F	E

A zónák típusainak meghatározását a 4/2011. (I.14.) VM rendelet tartalmazza. F csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

E csoport: azon terület, ahol a légszennyezettség egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és alsó vizsgálati küszöb között van. Vasvár esetében ez a szálló porra vonatkozik, amely elsősorban közlekedési eredetű levegőszennyezésből eredeztethető.

A fenti táblázat és a 4/2011. (I.14.) VM rendelet 1. számú mellékletében előírt légszennyezettségi határértékeket kell betartani.

Az adott területre jellemző légszennyezettség egészségügyi határértékei

Légszennyező anyag [CAS szám]	Veszélyességi fokozat	Határérték (µg/m ³)		
		órás	24 órás	éves
Kén-dioxid [7446-09-5]	III.	250	125	50
Nitrogén-dioxid [10102-44-0]	II.	100	85	40
Szén-monoxid [630-08-0]	II.	10.000	5.000*	3.000
Szálló por (összes lebegő por)	III.	200	100	50
Szálló por (PM10)	III.	-	50**	40
		30 napos határérték		éves határérték
Üledő por, toxikus anyagot nem tartalmaz	IV.	16 g/m ² x 30 nap		120 t/km ² x év

*- 8 órás mozgó átlag

** - a naptári évben 35-nél többször nem léphető túl

Az ökológiailag rendszerek védelmében a 4/2011. (I.14.) VM rendelet 4. számú melléklete szerinti határértékeket kell alkalmazni. Az ökológiailag sérülékeny területek közé sorolhatók többek között az összefüggő erdőterületek, továbbá a legalább 100 ha nagyságú védett természeti területek.

A város igazgatási területét halmozottan érintik az ökológiailag sérülékeny területek, hiszen az ex lege védett és Natura 2000 élőhelyvédelmi területek, a tervezett tájvédelmi körzet összefüggő rendszere behálózza a város határát. A rendezési terv a tervezett tájvédelmi körzet területére és egyben Natura 2000 területekre eső mezőgazdasági területeken nem ad lehetőséget új gazdasági épületek kialakítására, így a védett természeti területeket közvetlen légszennyező anyag kibocsátás és diffúz légszennyezés sem érheti.

A város levegőminősége szempontjából kedvező, hogy az üzemi eredetű légszennyező anyag kibocsátás nem jelentős. Kedvező továbbá, hogy az iparterületek a város szélén, lakóterületektől térben elválasztva, illetve elválaszthatóan kerültek kialakításra. Fontos szabályozási elem továbbá, hogy a 306/2010 (XII.23.) Kormányrendelet szerinti védőtávolság igényű létesítmények csak akkor alakíthatók ki, ha a környezetükben kijelölt terület-felhasználási egységek rendeltetésszerű használatát és beépíthetőségét nem korlátozzák.

Vasvár térségében nagyüzemi állattartás négy mezőgazdasági üzemközpont területén folyik. A György major a Rába mellett üzemel a várostól több kilométerre, a Kossuth TSZ központi telepe a várostól délre 700 m távolságban üzemel, a vasúton túli Nyárfás major és a Vasvár déli szélére telepített Vasvári Broiler Farm Kft. (volt Bábolnai ÁG.) telephelye. Az állattartásból eredő bűzhatást a már meglévő állattartó telepeknél a lakóterület felőli intenzív fásítással lehet csökkenteni és biztosítani a levegőszennyezés elleni védelmet. A telephelyekről az istállótrágya rendszeres elszállítása is kiemelt fontosságú az esetleges bűzhatás elkerülése érdekében.

7.1.2. A jellemző levegőhasználatok ismertetése

Az érintett broilercsirke nevelő telepen bejelentés köteles helyhez kötött légszennyező pontforrás nem található. Levegőterhelést a húslástechnológia szerves részét képező takarmányozás, trágyakezelés, klíma és szellőzés szabályozás, valamint az anyagmozgásból származó közlekedés okozhat, amelyeket a következőkben részletesen vizsgálunk.

A szociális épület fűtését és használati meleg víz ellátását 1 db kis teljesítményű gázkazán beépítésével biztosítják, ami a 306/2010 (XII.23.) Kormányrendelet szerint **nem bejelentés köteles pontforrás**.

Istállófűtés

Az istállókban teremfűtést alkalmaznak, istállónként 4 db 58 kW névleges teljesítményű GTV Baromfi Plusz hőlégfűvő található.

Állati hullaégető

Az elhullott csirkék ártalmatlanítására INCIER 8 A 400 típusú, kiskapacitású állati hullaégető berendezés kerül üzembe helyezésre. A berendezés gázégővel üzemel, rozsdamentes acél kéménnyel rendelkezik. Az égéskor keletkező üzemi hőmérséklet 1014 C°. A gázégő névleges teljesítménye nem éri el a 140 kW-ot, így mint tüzelőberendezés nem tartozik a bejelentésre kötelezett berendezések közé.

Takarmányozás

Az állomány korának megfelelően használt takarmánykeveréket istállónként elhelyezett silókban tárolják. A silók feltöltése a takarmányszállító autóból csigás rendszerben történik, a silókból a takarmány automatikusan, zárt rendszeren keresztül jut a tányéros etetőkhöz. A zárt takarmányozási rendszer a porzást minimálisra csökkenti.

Trágyakezelés

A baromfi anyagcsere folyamata során többek között ammónia és metán keletkezik. A húgysav ammónifikációja során dinitrogén-oxid keletkezik. Az ammónia elsősorban bűzhatásával terheli a levegőt. A metán és a dinitrogén-oxid üvegházhatású gáz, így a kibocsátott terhelés növeli az ilyen típusú gázok koncentrációját a levegőben. A felnevelt turnust követően két hétig tart az épületek takarítása és fertőtlenítése. A keletkező száraz almos trágyát saját mezőgazdasági vontatóval juttatják ki a vállalkozó tulajdonában és használatában lévő 209 ha nagyságú földterületekre, valamint szükség szerint Varga János, Varga Zsolt és Lőrinc Lajos földterületeire. Egy turnus alatt összesen 230 t szerves trágya kerül kiszállításra. A trágya szükség szerinti átmeneti tárolása a Vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén lévő, közös használatú 930 m² alapterületű zárt trágyatárolóban biztosított. A szállítójárművekkel történő trágya kiszállítás átmeneti szagterheléssel jár,

a csirkenevelés mellett jelentkező elszívás szagterheléséhez képest nem okoz többletterhelést.

Légtechnikai berendezések

A folyamatos és egyenletes levegőellátást az istállókban kényszerszellőztetéssel biztosítják EUROEMME alagút ventilációs rendszerrel, melyeket az állomány igényének megfelelően automatika vezérel. A levegő az épületek északi és déli oldalán található légbeejtő nyílásokon jut be és az épületek keleti oldalán elhelyezett szívó ventilátoroknál távozik. A beömlő és az elszívott levegő nem kerül tisztításra.

Istállónként 1 db EUROEMME alagút ventilációs rendszer biztosítja a szükséges légcserét. A rendszer részeként 5 db EM 50n tip. 42.125 m³/ó és 2 db EM 36 tip. 19.880 m³/ó axiál ventilátor kerül beépítésre. A levegő utánpótlást az épületek oldalán elhelyezett 60 db 135-VFR légbeejtő biztosítja, a belső keverést pedig 2 db EDC24 típ. légkeverő ventilátor látja el.

A szellőzőrendszerrel az épületek teljes keresztmetszetének átszellőztetése biztosítható. A szellőzés nyári időszakban az istállók belső terének hűtéséről is gondoskodik. A ventilátorokat nem lehet túl nagy fordulatszámon üzemeltetni, a légsebesség maximum 0,2 m/s. Nyáron a levegő hűtése az elsőrendű feladat, míg a téli időszakban a minimálisan szükséges légcserét biztosítják.

A telephely diffúz forrásainak és az éves LM bejelentése megtörtént.

Bejelentett diffúz források

Technológia megnevezése	Baromfitenyésztés 1. sz. technológia
Diffúz forrás megnevezése	D1 Csirkenevelő istállók
Légszennyező forrás kibocsátó felülete	9900 m ²

Kibocsátott légszennyező anyagok

Szennyezőanyag azonosító	Baromfitenyésztés 1. sz. technológia
6	ammónia
100	metán

A környezetbe jutó levegő csak az istállók légterének szennyezőanyagait: gáz égéstermékek, por, NH₃, CH₄, N₂O tartalmazza. A Vasvár 0137/19 hrsz. alatti Baromfiteleptől Ény-ra 180 m távolsárra, a Győrvári út túloldalán található a Közútkezelő Igazgatóság telephelye. Az első lakóingatlanok annak szomszédságában kezdődnek **220 m** távolságra.

Ha figyelembe vesszük, hogy a szellőző ventillátorok az épületek K-i homlokzatán találhatók, akkor a kibocsátási pontoktól a lakóházakig további 40-50 m távolság biztosított, így a bűzforrástól a legközelebb álló 9-es számú épülettől is 226 m távolság biztosított, míg a legtávolabbi 1. sz. épület elszívó ventillátorától 385 m. Ez az északnyugati irányba rendelkezésre álló **226-385 m védőtávolság** biztosítja a kibocsátott levegő hígulását. Mindemellett az uralkodó É-Ény-i szélirány miatt ovális alakban Dk-i irányba terjedő hatásterület teljességgel biztosítja a lakosságot zavaró bűzhatás elkerülését. A légszennyező anyagok szűrését az északi és nyugati oldalról határolt **kb. 100 m-es erdősáv** tovább csökkenti. A szomszédos települések közül a legközelebb Pácsony található, déli irányban, légvonalban 5 km távolságra.

7.1.3 A tevékenységből származó szaghatás

A folyamatos és egyenletes levegőellátást az istállóban kényszerszellőztetéssel biztosítják EUROEMME alagút ventilációs rendszerrel, melyeket az állomány igényének megfelelően automatika vezérel. A levegő az épületek **északi és déli** oldalán található légbeejtő nyílásokon jut be és **az épületek keleti oldalán elhelyezett** szívó ventillátoroknál távozik.

Istállóként 5 db EM 50n tip. 42.125 m³/ó és 2 db EM 36 tip. 19.880 m³/ó axiál ventilátor kerül beépítésre. A levegő utánpótlást az épületek oldalán elhelyezett 60 db 135-VFR légbeejtő biztosítja, a belső keverést pedig 2 db EDC24 típ. légkeverő ventilátor látja el. A szellőzőrendszerrel az épületek teljes keresztmetszetének átszellőztetése biztosítható. A szellőzés nyári időszakban az istállók belső terének hűtéséről is gondoskodik. A ventillátorokat nem lehet túl nagy fordulatszámokon üzemeltetni, a légsebesség maximum 0,2 m/s. Nyáron a levegő hűtése az elsőrendű feladat, míg a téli időszakban a minimálisan szükséges légcserét biztosítják. Az istállók belső terében lévő levegő minősége meghatározó az állatok megfelelő tartási körülményeinek szempontjából. A technológia meghatározza a légtérben található és megengedhető káros gázok mennyiségét:

Széndioxid	0,3 tf%
Ammónia	0,02 tf%
Kén-hidrogén	0,01 tf%
Szénmonoxid	0,00 tf%

Az istállók belső terében lévő levegő minősége meghatározó az állatok megfelelő tartási körülményeinek szempontjából. A megengedettnél nagyobb mértékű szén-dioxid étvágycsökkenést, aluszékonyságot, nagyobb mennyiségben fulladást okoz. Az ammónia károsítja a nyálkahártyát, érzékennyé teszi az állatokat a fertőzésre. A nagyobb portterhelés az állatok légzőfelületét károsítja.

Az állandó légáramlás hatására a nevelési időszak alatt folyamatosan képződő és vastagodó almos trágya felső része a folyamatosan áramló levegő hatására kiszárad. A mélyebben lévő levegőtől elzárt rétegben anaerob bomlási folyamatok indulnak meg. A szükséges mértékű légcseré biztosítja, hogy a légtérbe kerülő légszennyező anyagok koncentrációja a káros mértéket ne érje el.

Az istállók légtérében jelen lévő légszennyező anyagok közül bűzkibocsátás szempontjából az állatok anyagcseréjéből származó ürülékből képződik ammónia és kénhidrogén, amelyek érzékszervileg zavaró szaghatást eredményeznek. Emellett a szerves eredetű porképződésnek is lehet szaghatása.

A jellegzetesen szúrós szagú ammónia a nitrogén tartalmú anyagok bakteriális bomlása során keletkezik, amely a nyálkahártyára és szemre irritáló hatással van.

A kénhidrogén fehérjék bomlásakor, valamint nagy fehérjetartalmú takarmányok etetésekor képződik bélgáz formájában. A záptojásszagra emlékeztető légszennyező anyag ingerlő, fojtó hatású.

A légszennyező anyagok keletkezése és kibocsátása a nevelési időszak alatt növekvő tendenciát mutat, maximális értéke a nevelési időszak utolsó harmadában éri el. A szabadba kerülve alapvetően a meteorológiai körülmények határozzák meg a hígulásuk mértékét és áramlási irányát.

A termelési tevékenységhez kapcsolódóan az istállók szennyezőanyag emisszióját és a telephely anyagforgalmát kell vizsgálnunk. Az ammónia és a kénhidrogén emisszió kiszámításához szükséges alap koncentráció értékeket a képződő trágyában lévő nitrogén és kén tartalomból kiindulva határozhatjuk meg.

Az összes nitrogén tartalom az NH_3 , $\text{NH}_4\text{-N}$, $\text{NO}_2\text{-N}$, $\text{NO}_3\text{-N}$ és szerves N tartalmából együttesen adódik. Az ammónia-nitrogén tartalom a minta szabad ammónia és ammónia ion tartalmának együttes értéke. Az kén a trágyában szerves (szulfid és szulfát), valamint szerves vegyületek formájában (aminosavak) van jelen.

A szennyező anyag kibocsátás meghatározása szempontjából az egy nevelési ciklusra eső trágyamennyiség a mérvadó, ezért ezzel az értékkel számoltunk. A telephelyen 9 db egyenként 1100 m²-es egyszintes 20.000 férőhelyes épületben történik broilercsirke nevelés. Az egy turnus alatt egyidejűleg nevelhető broiler csirkék száma 180.000 db. A keletkező almos trágya mennyisége egy turnus alatt 230 t amelyből 7,2 t az alomként használt szalma mennyisége. A szakirodalmi adatok alapján a baromfitrágya **nitrogén tartalma 1,03 tf%**. A **kéntartalom** mennyisége a nitrogéntartalomból származtatva **0,07 tf%**.

Az ammónia kibocsátás meghatározása

Az ammónia termelődésében az alom típusa, kezelése, nedvességtartalma, kémhatása és hőmérséklete mind jelentős befolyásoló tényezők. Az alom előregedésével, az alomanyag lebomlásával, komposztálódásával és a trágya felhalmozódásával egyre több olyan könnyen felvehető C és N forrás jelenik meg az alomban, amely az ammóniát termelő baktériumok felszaporodásához és fokozott ammóniaképzéshez vezet.

Ammónia emisszió meghatározása:

$$E = N_k * v * 17/14$$

ahol N_k – a nitrogén kiválasztás

v – az illékony nitrogén hányad: mélyalmos technológiánál 20 %

$$E = 2,3 * v * 17/14 = 0,557 \text{ t/turnus}$$

A kénhidrogén kibocsátás meghatározása

A trágya szerves kötésű kénvegyületeiből egyes baktériumok aerob és anaerob körülmények között egyaránt szulfidot állítanak elő. A pH értékének függvényében a keletkező kénhidrogén mennyisége változik. A savas kémhatás irányában növekszik. A keletkező baromfitárgya az ammónia miatt lúgos kémhatású, ezért a kénhidrogén képződése lecsökken.

Kénhidrogén emisszió meghatározása:

$$E = S_k * S_m * K$$

ahol S_k – a kén kiválasztás

S_m – a trágya maximális szulfidtermelő képessége: mélyalmos technológiánál 0,429

K – Trágyakezelési technológiától és klimatikus viszonyoktól függő konverziós tényező: 10 %

$$E = 0,155 * 0,429 * 10 \% = 0,007 \text{ t/turnus}$$

A számításokból megállapítható, hogy elhanyagolható mennyiségű kénhidrogén keletkezik.

7.1.3. Mozgó légszennyező források

A vizsgált telephely megközelítése a Zalaegerszegre vezető 74. sz. főútról leágazó 0137/7 és 0137/6 hrsz-ú betonozott bekötőutakon keresztül lehetséges. A Kft. a telephely déli részén lévő bekötőutat fogja használni.

A közlekedés mindvégig rendezett jó minőségű aszfalt úton történik, ebből adódóan a telepre érkező teherautók porzása nem jelentős.

A napos csirkét a Gallus Kft-től vásárolják Devecserből, amit 5 tehergépkocsi tud szállítani. A nevelési idő alatt a telephely zártsága maximális, ez idő alatt gépjárműforgalmat csak a takarmányszállító teherautó forgalma jelent. A takarmányt a gersekaráti Karát Broiler Kft-től szállítják. A hízalás 40 napja alatt 700 t takarmányt etetnek fel, ami 12 t teherbírású tehergépjárművel összesen 58 fordulót tesz ki. Ennek átlagos napi 2 db járműforgalomból adódó levegőterhelés elhanyagolható mértékű.

Nagyobb járműforgalmat a nevelési időszakot követő két hét járműforgalma jelenti. A felhízalt állományt a Sárvári Taravis Kft-nek értékesítik. A Taravis Kft. gépjárművei egyenként 5000 db csirkét tudnak elszállítani ami összesen 40 autót tesz ki. A kitelepítés 4 napot vesz igénybe, ami napi 10 autót jelent. A csirkék elszállítását követően a már üres épületekben azonnal megkezdik a trágya eltávolítását, amit a vállalkozó tulajdonában és használatában lévő 209 ha nagyságú földterületekre, valamint Varga János, Varga Zsolt és Lőrinc Lajos földterületeire szállítanak, vagy a Vasvári Broiler Farm Kft-vel közös használatú átmeneti trágyatárolóba szállítják. A telepről 35 mezőgazdasági vontató trágya kerül elszállításra 4 nap alatt. A nevelési időszakon kívüli járműforgalom ugyan jelentősebb, azonban egyenletes eloszlású, ezért ezen időszak alatti járműforgalom sem jelent érzékelhető terhelést légszennyezőanyag kibocsátás szempontjából, figyelembe véve, hogy a forgalom a 74. sz. főútvonalat érinti, a város mellékútjait nem.

A jármű célforgalom a főútvonal forgalmának levegőterheléséhez képest nem okoz ki-mutatható növekedést. **A telephelyen előzőleg végzett fuvarozási tevékenységhez képest a járműforgalom csökkenni fog.**

A közlekedés hatásterülete a telephelyre vezető útvonal mentén vonalszerűen jellemezhető.

A trágya mezőgazdasági területen történő elhelyezésekor érintett szállítási útvonalak és az útvonal által érintett lakóterületeken jelentkező levegőterhelő hatása

A baromfitelepen évente jellemzően 6 alkalommal, a csirkenevelés befejezését követően keletkezik mélyalmos trágya. Az állatok elszállítását követően történik az istállók ki-trágyázása, takarítása, fertőtlenítése és felkészítése a következő turnus fogadására. A két turnus közti idő 3 hét, ami magába foglalja a felnevelt csirkék kiszállítását, takarítást és fertőtlenítést, felkészítést az új turnus fogadására és az új nevelésre kerülő állomány betelepítését. **A trágya eltávolítása ebből mindössze 4 napot vesz igénybe.**

Egy turnus alatt összesen 230 t, évente összesen 1380 t (3933 m³) szerves trágya képződik. A keletkező száraz almos trágyát saját mezőgazdasági vontatóval juttatják ki vegetációs időszakon kívül, jellemzően ősztől-tavaszig közvetlenül a mezőgazdasági földterületekre. Vegetációs és téli időszakban – amikor a trágya bedolgozása nem lehetséges – a trágya tárolása a Vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén lévő, közös használatú 930 m² alapterületű zárt trágyatárolóban biztosított. A szállítójárművekkel történő trágyamozgatás és kiszállítás a telephelyen átmeneti szagterheléssel jár, a csirkenevelés mellett jelentkező elszívás szagterheléséhez képest nem okoz többletterhelést.

A szállítási útvonalakat az alábbi térképen jelöltük:

- a Gersekarát térségében lévő mezőgazdasági földterületek a 74. számú főúton és erdei úton megközelíthetőek, így a városi lakott területek elkerülhetőek.
- alternatív útvonalként Hegyhátszentpéter, Petőmihályfa érintésével jutnak el Gersekarátra. Az alternatív útvonal használatára csak abban az esetben kerül sor, ha a preferált földúton való közlekedés természeti okból akadályoztatva van.

- A telephelyek közötti szállítás a belső útvonalon biztosítható.

A trágya kiszállítás szaghatásának csökkentésére tett intézkedések:

- A preferált szállítási útvonal elkerüli a lakóingatlanokat.
- A trágya szállítására használt mezőgazdasági vontatók oldalról zárt, magasított falú felépítményűek, felülről ponyvázással biztosítható a teljes lezárás, ezáltal a szaghatás gyakorlatilag elkerülhető.
- Az istállókból közvetlen kiszállítás jellemzően ősztől-tavaszig történik, amikor még hűvösebb időjárás van.

- Az átmeneti trágyatárolóból kiszállításra kerülő trágya érett trágya, aminek a szaghatása kisebb.

7.1.4. Levegőtisztaság-védelmi hatásterület

A telephelyen bejelentés köteles pontforrás nincs, a mozgó légszennyező források hatása eseti és nem jelentős mértékű, ezért a hatásterületet a szaghatásra határoztuk meg.

A tevékenység szaghatása, a szaghatás hatásterülete

Az állattartó telepek bűzkibocsátásának jellemzésére a szagegységek egységnyi időre és felületre vetített kibocsátását határozzák meg. Ez a trágyaeltávolítás és tárolás módjától függően jelentős határok között változik.

A szaganyagok vizsgálata, terjedésének modellezésére jelenleg is kiterjedt nemzetközi kutatások folynak. A modellezésnél bonyolult összetétel, nehéz érzékelés és a diszperziós hatások figyelembevétele akadályozza az értékelést. A hazai levegőtisztaság védelmi szabályozás a környezeti levegő bűzzel történő terhelését tiltja, de légszennyezési határértékeket nem állapít meg. Ezen szabályozásoknak megfelelően legfontosabb környezetvédelmi szempontú intézkedésnek tekinthetők a bűzszenyezés megakadályozása, csökkentése érdekében tett intézkedések.

A szag emisszió számítását az állattartó épületekbe beépített ventilátorok üzemelésekor kialakuló állapotra, maximális kapacitás figyelembevételével végeztük el.

A számításoknál a következő összefüggéseket vettük figyelembe:

$$V_{sz} = V / 3600$$

$$E = Z * V_{sz}$$

$$E' = E / SZA$$

ahol	V_{sz}	a szennyezett levegő térfogatárama (l/m ³ /s)
	V	ventilátorok légszállítása (l/m ³ /h)
	E	szagkibocsátás
	Z	a szagkoncentráció, irodalmi adat (40 SZE/m ³)
	SZA	az állatok számának számosállatra átszámított értéke (1 számosállat 500 kg-nyi élő testtömeget jelent.)

Emlékeztetőül istállóként 5 db EM 50n tip. 42.125 m³/ó és 2 db EM 36 tip. 19.880 m³/ó axiál ventilátor kerül beépítésre.

Egy épület szag emissziója:

Számosállat: 80

$V = 250385 \text{ m}^3/\text{h}$

$V_{sz} = 69 \text{ m}^3/\text{s}$

$E = 2760 \text{ SZE/s}$

Fajlagos szagkibocsátás $E' = 48 \text{ SZE/s} \cdot \text{SZA}$

A szagkibocsátás mértéke csökkenthető a szellőztetés intenzitásának megfelelő megválasztásával, ráalmozás alkalmazásával, valamint a szaganyagok megkötésére alkalmas adalékanyagok alomba történő bekeverésével. Az eredményeket figyelembe véve az összes ventilátor működésénél a legnagyobb a szagkibocsátás. Természetesen kisebb a szagkibocsátás a turnus elején és nagyobb a nevelési ciklus második felében.

A 306/2010. (XII.23.) Korm. rendeletben tervezési irányértéket nem találunk bűzkibocsátási koncentrációra. Viszonyítási értéknek 1 SZE/m^3 -t vettünk, mely 1 m^3 szagmentes levegőben még éppen/vagy már szagérzetet kelt a vizsgálatnak kitett személyek legalább 50 %-ánál.

Szagkoncentráció	Szagegység
csekély	3 - 10
közepes	10 - 50
erős	50 - 100
nagyon erős	100-500
elviselhetetlenül erős	> 500

A keletkező és kibocsátott szaganyagok terjedése

A légszennyező pontforrások hatásterületének meghatározását a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. 2. § 12a. alapján:

12a. helyhez kötött diffúz forrás hatásterülete: a vizsgált diffúz forrás körül lehatárolható azon legnagyobb terület, ahol a diffúz forrás által maximális kapacitáskihasználás, ennek hiányában jellemző üzemállapot mellett kibocsátott - műszaki becsléssel meghatározható - légszennyező anyag terjedése következtében a légszennyező diffúz forrás környezetében a talajközeli és magaslégköri meteorológiai jellemzők mellett, a füstfáklya tengelye alatt a vonatkoztatási időtartamra számított várható talajközeli levegőterheltség-változás

- a) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) légszennyezettségi határérték 10%-ánál nagyobb,
- b) a terhelhetőség 20%-ánál nagyobb, vagy
- c) az egyórás (PM10 esetében 24 órás) maximális érték 80%-ánál nagyobb;

Mivel a szagszennyezett levegőre vonatkozóan sem légszennyezettségi határérték, sem alapszennyezettség (így terhelhetőség) sincs meghatározva, ezért a hatásterület nagyságát annak vizsgálatával határoztuk meg, hogy a szagforrástól mekkora távolságban csökken le a szagkoncentráció 5 SZE/m³ alá. Azon a távolságon túl, ahol a szagkoncentráció ettől kisebb már elhanyagolhatóan gyakorisággal alakul ki szagérzet.

A szennyezés terjedés modellezésére az alábbi szabványok használhatóak fel:

1. MSZ 21457/4-80 „Légszennyező anyagok transzmissziós paraméterei, a turbulens szóródás mértékének meghatározása”
2. MSZ 21459/5-85 „Légszennyező anyagok transzmissziós paraméterei, a kibocsátás effektív magasságának meghatározása”
3. MSZ 25459/1-81 „Légszennyező anyagok transzmissziós paraméterei, pontforrás szennyező hatásának számítása”
4. MSZ 21459/2-81 „Légszennyező anyagok transzmissziós paraméterei, területi forrás és vonalforrás szennyező hatásának számítása.

Meghatározásánál a leggyakrabban előforduló meteorológiai paramétereket vettük figyelembe, amelyek a következők:

- szélirány: É,
- szélssebesség: (u0): 3,5 m/s,
- a kibocsátás magassága (h): 4 m,
- Pasquil-féle stabilitási indikátor: D,
- Sík, növényzettel borított terület, ezért az érdességi paraméter (z0) értéke (1) szabvány 2.2.3. pontja szerint 0,1 m.

A terjedésvizsgálatnál és a hatásterület meghatározásánál a vizsgált szagkibocsátó források egyidejű működését feltételeztük, a vizsgált szagkibocsátó források szagkibocsátását egy helyre, a vizsgált szagforrások által határolt terület középpontjába koncentráltuk, és az általuk okozott szagimmissziós értékeket az egyedi terjedési jellemzők figyelembevételével együttesen határoztuk meg.

A maximális talajközeli koncentráció értékét az 1 óras átlagolási időtartamra vonatkozóan az alábbi összefüggéssel kapjuk:

$$C_{G \max} = \frac{E_G}{\pi * e * \sigma_z * \sigma_y}$$

ahol:

E_G - az egyes kibocsátott légszennyező anyagok tömegárama (mg/s –SZE/s).

A rövid - 1 órás – átlagolási időtartamra vonatkozó maximális koncentráció értékéből a 24 órás átlagolási időtartamra vonatkozó talajközeli koncentráció értékét az alábbi összefüggéssel határozhatjuk meg:

$$C_{G \max}(t_2) = C_{G \max}(t_1) * (t_2/t_1)^{-M}$$

ahol t_2 vonatkoztatási időtartam – 24 óra
 M tapasztalati paraméter, értéke 0,45

Az a hely, ahol a talaj közeli koncentráció értéke maximális lesz δ_z ismeretében az alábbi összefüggéssel számolható ki:

$$x_{\max} = \left[\frac{\sigma_z}{0,38 * p^{1,3} * \left(8,7 - \ln \frac{H}{z_0} \right)} \right]^{(1,55 \exp(-2,35 p))^{-1}}$$

ahol:

P a szélprofi egyenlet kitevője, értéke D Pasquill-féle stabilitás-indikátor esetén 0,27.

A függőleges turbulens szóródási együttható meghatározásánál azt vettük figyelembe, hogy a (3) szabvány 4.3.1. pontja szerint a maximális talajközeli koncentráció a szennyező forrástól azon x_{\max} távolságban alakul ki, amikor $\delta_z = 0,707 H$.

A szélirányra merőleges turbulens szóródási együttható (δ_y) mértékét a (1) szabvány 2.2. pontja alapján határozhatjuk meg:

$$\sigma_y = 0,08 * \left(6 * p^{-0,3} + 1 - \ln \frac{H}{z_0} \right) * x^{0,367 * (2,5-p)}$$

A folytonos pontforrás füstfáklyájára jellemző szélesebbesség rövid időtartam alatti középértékét (u_m) a tetszőleges z magasságban számítható szélesebbességgel közelítettük (u_h), azaz:

$$u(h) = u_0 * \left(\frac{h}{h_0} \right)^p$$

A helyhez kötött légszennyező pontforrásokból kibocsátott szennyező anyagok transzmissziójára vonatkozó számítások itt nem használhatók, mivel a 3 épületből szellőzőrendszeren keresztül kerül kibocsátásra a vizsgált légszennyező anyag. Felületi forrás esetében, így jelen esetben a szórások meghatározása az alábbi összefüggéssel történik:

Szélirányra merőleges vízszintes turbulens szóródási együttható $\delta y = (\delta y_0^2 + \delta y^2)^{1/2}$

Függőleges turbulens szóródási együttható $\delta z = (\delta z_0^2 + \delta z^2)^{1/2}$

ahol: δy_0 a vízszintes irányú kezdeti szóródási együttható

δz_0 a függőleges turbulens szóródási együttható

A vízszintes irányú kezdeti szóródási együttható a területi forrás szélességének 4,3 –del osztott értéke.

A függőleges irányú kezdeti szóródási együttható a területi forrás magasságának 2,15 del osztott értéke.

A terjedésvizsgálat során azt a forrástól való távolságot határoztuk meg, ahol a szagkoncentráció az 5 SZE/m³ érték alá csökken.

Egy épület szagforrástól az uralkodó szélirányba elterülő, a **25 m távolságban** lévő felszín közeli receptor pontban kialakuló 1 órás SZE koncentrációk értékei:

A számítás közbenső eredményei:

- Függőleges turbulens szóródási együttható $\delta z = 4,89$ m
- Szélirányra merőleges turbulens szóródási együttható $\delta y = 6,9$ m
- Szélesebbesség a kibocsátás magasságában $u_m = 2,53$ m/s

A 25 m távolságban kialakuló 1 órás átlagolási időtartamra vonatkozó talaj közeli koncentráció : 2,18 SZE.

A számítások alapján **egy csirkenevelő épület levegőtisztaság-védelmi hatásterülete a csirkenevelő épületek Keleti homlokzatától (szagforrásától) számított 25 m kiterjedésű körben** határozzuk meg. Az épületek egymástól való távolsága és vonal menti elhelyezkedése miatt addíció nem jelentkezik, de a számításokat elvégeztük az összes épület együttes szagkibocsátásának hatásával számolva is. Ebben az esetben az alapadatok az alábbiak szerint változnak:

$$E = 2760 \text{ SZE/s} * 9 = 24840 \text{ SZE/s}$$

A számítás közbenső eredményei:

- Függőleges turbulens szóródási együttható $\delta z = 19,55 \text{ m}$
- Szélirányra merőleges turbulens szóródási együttható $\delta y = 27,46 \text{ m}$
- Szélsebesség a kibocsátás magasságában $u_m = 2,53 \text{ m/s}$

A 135 m távolságban kialakuló 1 órás átlagolási időtartamra vonatkozó talaj közeli koncentráció : 4,93 SZE. A hatásterület ebben az esetben a telephely középpontjából kiinduló 135 m sugarú körben határozható meg. A telephely levegőtisztaság-védelmi hatásterületnek ezt a távolságot vettük.

Ezen területen belül szaghatást észlelünk, de a területen kívül a szagérzet kialakulásának valószínűsége minimális. Fontos megjegyezni, hogy a telephely és a csirkenevelő épületek elhelyezkedése nem tömbösítetten, hanem vonalszerűen egymás mellett történt, ezáltal a szaghatás nem koncentráldódik, hanem vonalszerűen eloszlik a telephely mentén. **A telephely környezetének mikroklímája is segít a légszennyező anyagok kedvező déli irányú terjedésében.** A telephelytől déli irányban a domborzati viszonyok miatt 500-600 m távolságra jelentős a terepesés, aminek transzmissziós hatása következtében a leginkább kedvezőtlen reggeli és esti inverziós légköri körülmények mellett a völgy irányába légköri áramlás alakul ki, ami hozzájárul ahhoz, hogy a lakóterületek irányába ne alakuljon ki szaghatás.

A környezetbe jutó levegő csak az istállók légterének szennyezőanyagait: gáz égéstermékek, por, NH_3 , CH_4 , N_2O tartalmazza. A Vasvár 0137/19 hrsz. alatti Baromfiteleptől Ény-ra 180 m távolságra, a Győrvári út túloldalán található a Közútkezelő Igazgatóság telephelye. Az első lakóingatlanok annak szomszédságában kezdődnek **220 m** távolságra.

Ha figyelembe vesszük, hogy a szellőző ventillátorok az épületek K-i homlokzatán találhatók, akkor a kibocsátási pontoktól a lakóházakig további 40-50 m távolság biztosított, így a bűzforrástól a legközelebb álló 9-es számú épülettől is 226 m távolság biztosított, míg a legtávolabbi 1. sz. épület elszívó ventillátorától 385 m. Ez az északnyugati irányba rendelkezésre álló **226-385 m védőtávolság** biztosítja, hogy zavaró hatás ne alakuljon ki.

A levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) A Kormányrendelet 5. § (3) bekezdése alapján bűz kibocsátással járó környezeti hatásvizsgálat köteles vagy egységes környezethasználati engedély köteles tevékenységek, illetve létesítmények esetében a bűzterhelőnek védelmi övezetet kell kialakítania, ezért csatoltuk méretarányos helyszínrajzon a bűzforrások hatásterületéhez méretezett védelmi övezet ábrázolását, valamint a védelmi övezetben elhelyezkedő ingatlanokat hrsz., és hasznosítási mód szerint feltüntetve.

7.1.5. Szaghatás együttes hatásterülete

Az új állattartó telep és a telephely D-i szomszédságában lévő csirkenevelő telep okozta csirkenevelő telep együttes szaghatásának hatásterülete.

A telephely É-Ny-i sarokpontjától a legközelebbi lakóház Vasvár irányába a Győrvári út 107. számú, 1487. hrsz. alatti ingatlan, ennek távolsága 138 m. Az első 9. számú istállótól mért távolság 152 m, annak Keleti oldalán lévő szagforrástól mért távolság 227 m.

A páros oldalon lévő első lakóingatlan a 1479. hrsz alatti, ami telekhatártól 184 m távolságra van.

Az új állattartó telep és a telephely D-i szomszédságában lévő csirkenevelő telep okozta csirkenevelő telep együttes szaghatás hatásterületének meghatározása.

Az új 0137/19 hrsz. alatti csirkenevelő telep szomszédságában található a Vasvári Broiler farm Kft. csirkenevelő telepe a 0137/14 hrsz. alatti ingatlanon, ahol 11 db egymás mellett elhelyezett istálló található. A vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén egyidejűleg nevelhető broiler csirkék száma 231.000 db.

A két telephely valamikor egy egységként funkcionál az épületek mérete és elhelyezése egységes, a szellőztető ventilátorok az épületek Keleti oldalán kerültek elhelyezésre, ami a legkedvezőbb állapot szaghatás szempontjából. További előnye az épületek elhelyezésének, hogy nem tömbösítve, hanem egy sorban kerültek elhelyezésre, így a tömbösített elhelyezés okozta addíció és kedvezőtlen levegőáramlási hatás nem alakul ki. A diffúz szagforrás így vonalszerűen jellemezhető, ami a két telephely esetében 680 m hosszúságban egyenletes eloszlású.

Vasvári Broiler Farm Kft. szagterhelése**Egy épület szag emissziója:**

A számításoknál a következő összefüggéseket vettük figyelembe:

$$V_{sz} = V/3600$$

$$E = Z * V_{sz}$$

$$E' = E/SZA$$

ahol	V_{sz}	a szennyezett levegő térfogatárama (l/m ³ /s)
	V	ventilátorok légszállítása (l/m ³ /h)
	E	szagkibocsátás
	Z	a szagkoncentráció, irodalmi adat (40 SZE/m ³)
	SZA	az állatok számának számosállatra átszámított értéke (1 számosállat 500 kg-nyi élő testtömeget jelent.)

Egy épület szagemissziója

Számosállat: 84

$$V = 367000 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$V_{sz} = 102 \text{ m}^3/\text{s}$$

$$E = 4080 \text{ SZ/s}$$

$$\text{Fajlagos szagkibocsátás } E' = 48 \text{ SZE/s} * SZA$$

$$E = 4080 \text{ SZE/s} * 11 = 44880 \text{ SZE/s}$$

A környezeti hatásvizsgálat 7.1.4. számú fejezetében ismertetett módszerrel kiszámoltuk a Vasvári Broiler Farm Kft. szaghatását a telephely középpontjától mérten. Az új 0137/19 hrsz-ú telephelyen lévő 1 számú épületig mért távolság 232 m.

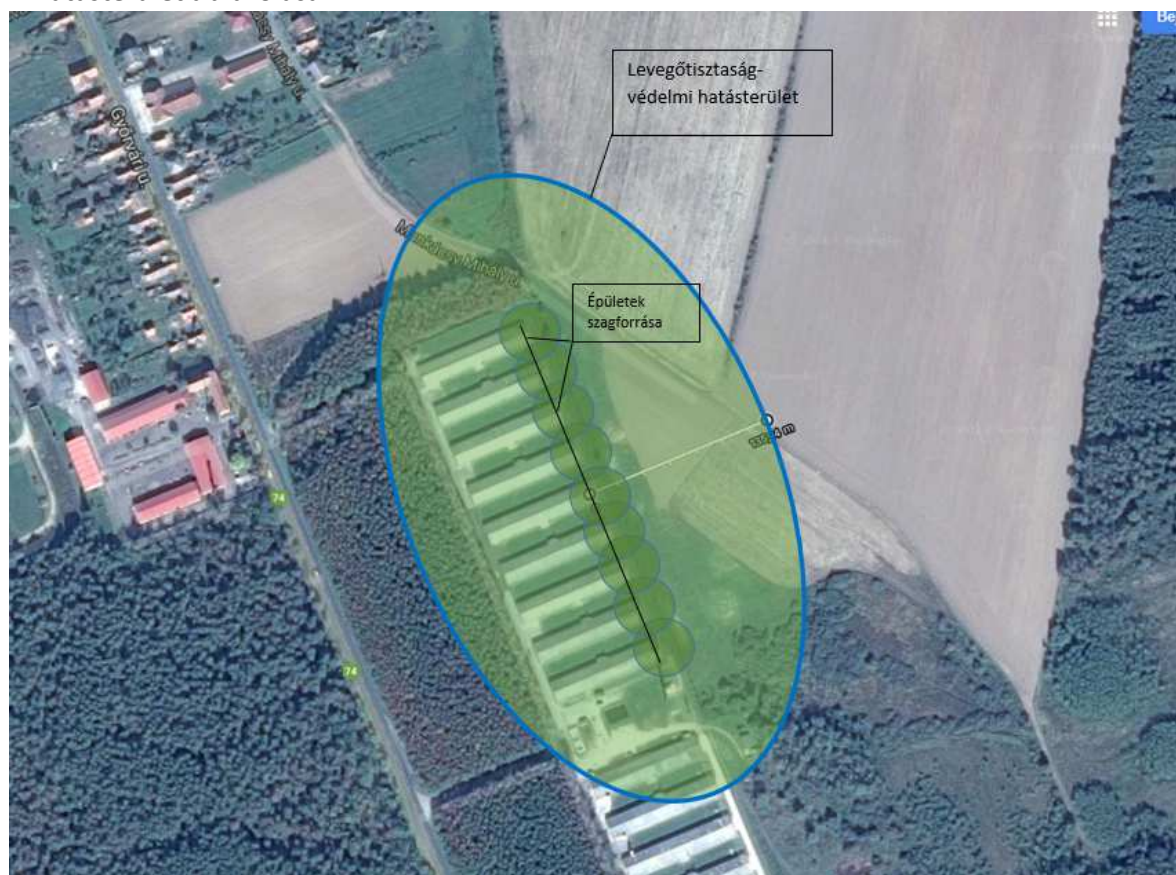

A transzmissziós számítások alapján a 232 m-re kialakuló szagkoncentráció 5,7 SZE, ami csekély hatást jelent, azaz kijelenthető, hogy **nem befolyásolja az új telephely szaghatásának számításait.**

A környezeti hatásvizsgálat 7.1.4. számú fejezetében meghatározott bűzkibocsátás hatásterületének módosítására nincs szükség.

Egy épület szagforrásának hatásterülete 25 m.

Az új telephely együttes szagforrásának hatásterülete a telephely épületének keleti vonalában húzott tengely (a bűzkibocsátás helye) középpontjától 135 m sugarú ellipszis alakzatban elterülő távolságban határozható meg.

A hatásterület ábrázolása**7.1.6. A levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos intézkedések**

A telephely működésével kapcsolatosan mindössze egy esetben történt lakossági bejelentés. A vállalkozó igyekszik a telephely szakszerű üzemeltetésével biztosítani és minimalizálni a szaghatást. A telephely eddigi északi oldala mentén több sorban tujákat telepítettek a szaghatás csökkentése érdekében, és a telepet több irányból körülvevő jelentősebb erdősáv érdemi szűrést és szaghatás csökkentést jelent.

A telepre vonatkozóan levegőtisztaság-védelemmel kapcsolatos belső utasítás nincs, intézkedési tervvel nem rendelkezik, annak kidolgozása, alkalmazása nem szükséges. A meglévő technológia működtetésének előfeltétele a szigorú technológiai előírások betartása, amivel biztosítható, hogy a szagemisszió és az egyéb légszennyezőanyag kibocsátások az elérhető legjobb technika elvárásainak megfelelően alakuljanak.

A telephelyen alkalmazott elérhető legjobb technológia és a szigorú technológiai követelmények együttesen biztosítják, hogy a Csirkenevelő telep ne okozzon lakosságot zavaró bűzhatást.

A trágyakiszállítással kapcsolatos intézkedéseket a 7.1.3. pontban ismertettük.

Az ismertetett gyakorlat alkalmazása mellett további szagcsökkentési intézkedés nem szükséges.

7.2. Zaj és rezgés

7.2.1. A tevékenység zaj- és rezgésvédelmi hatásai

A baromfitelep környezetében és a működésével érintett területen csak nagy távolságban található zajtól védendő építmények.

Zajvédelmi szempontból figyelembe vett terület a zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 1. sz. mellékletében meghatározott és megengedett zajterhelési határértékek.

A mezőgazdasági telephelytől Vasvár irányába 138 m-re, a Győrvári út túloldalán található a Közútkezelő Igazgatóság telephelye. Az első lakóingatlanok annak szomszédságában kezdődnek 220 m távolságra. A lakóterület besorolása:

Lakóterület (kisvárosias, falusias, telepszerű beépítésű)

LTH *nappal* (6-22 óra): 50 dB

LTH *éjjel* (6-22 óra): 40 dB

Az MSZ 13-111: 85. sz. Üzemek és építkezések zajkibocsátásának vizsgálata és zajkibocsátási határérték meghatározása című szabvány 3.2. pontja szerint az üzemi létesítmények tevékenységéből származó zaj megengedett egyenértékű A-hangnyomásszintje a terület jellegétől és a zajtól védendő építmények helyzetétől függetlenül nem lehet nagyobb, mint 70 dB(A). Ennek megfelelően további vizsgálatok során figyelembe vett zajkibocsátási határérték telekhatáron (telekhatártól 10 m-re):

L_{KH} nappal és éjjel 70 dB.

A **közlekedésből származó zajterhelés** határértékeit zajtól védendő területeken a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet melléklete tartalmazza.

Összekötőút, bekötőút Lakóterület (kisvárosias, falusias, telepszerű beépítésű)

Nappal (6-22 óra): 60 dB

Éjjel (6-22 óra): 50 dB

A telephelyen a brojler húscsirke nevelése 9 épületen történik, az egyidejűleg tartott állatlétszám 180.000 db.

A tevékenységhez kapcsolódó, a **7.1.3. alatt ismertetett gépjárműforgalomból** adódó zajkibocsátás elhanyagolható. Az ebből eredő zajterhelés növekedés a közlekedéssel érintett 74. számú főútvonal forgalmához képest nem érzékelhető.

A telephely meghatározó zajforrásai az istállókban elhelyezett szellőző ventillátorok.

A folyamatos és egyenletes levegőellátást az istállókban kényszer-szellőztetéssel biztosítják EUROEMME alagút ventilációs rendszerrel, melyeket az állomány igényének megfelelően automatika vezérel. A levegő az épület déli oldalán található légbeejtő nyílásokon jut be és az épületek északi oldalán elhelyezett szívó ventillátoroknál távozik.

Istállónként 5db 42.125 m³/h (65 dB) és 2 db 19.880 m³/h (61 dB) légteljesítményű ventillátor áll rendelkezésre. A szellőzőrendszerrel az épületek teljes keresztmetszetének átszellőztetése biztosítható. A ventillátorok automatikus szabályozással folyamatos üzemben működnek.

Ventillátorok eredő teljesítményszintje:

$$L_{we} = 10 \log \Sigma 10^{0,1Li}$$

$$L_{we} = 10 \log(45 \times 10^{6,5} + 18 \times 10^{6,1}) = \mathbf{82 \text{ dB}}$$

A ventillátorok zajkibocsátása az alábbi képlettel számítható ki:

$$L_p = L_{we} + 10 \lg D - 20 \lg r - 11 + \Sigma \Delta K$$

ahol:

- L_{we} – a ventillátorok eredő teljesítményszintje
- D – irányítási tényező ($D=2$)
- r – távolság
- $\Sigma \Delta K$ – a korrekciók összessége.

$$\Sigma \Delta K = \Delta K_{\ddot{u}} + \Delta K_a + \Delta K_r$$

ahol:

- $\Delta K_{\ddot{u}}$ – üzemidő miatti korrekció
- ΔK_a – árnyékolás miatti korrekció,
- ΔK_r – reflexió miatti korrekció

A ventillátorok együttes zajszintje az állattartó telep **északi telekhatárán**:

Alapadatok:

$$L_{we} = 82 \text{ dB}$$

$$r = 35 \text{ m}$$

$$\Delta K_a = -5$$

$$\Delta K_f = +3$$

$$L_p = 82 + 10 \lg 2 - 20 \lg 35 - 11 + (-2) = \mathbf{41,1 \text{ dB}}$$

A telephelytől észak – északnyugati irányba találhatóak Vasvár lakott településrészei. Az első lakóingatlanok a telephely határától 138 m, a zajforrástól 220 m távolságban vannak. A rendelkezésre álló távolság és védő erdősáv, valamint a közbeékelődő 74. sz. út forgalmának zajhatása az állattartásból eredő zajhatást a minimálisra csökkenti.

A ventilátorok együttes zajszintje az állattartó telep **déli telekhatárán**:

Alapadatok:

$$L_{we} = 82 \text{ dB}$$

$$r = 45 \text{ m}$$

$$\Delta K_a = -5$$

$$\Delta K_f = +3$$

$$L_p = 82 + 10 \lg 2 - 20 \lg 45 - 11 + (-2) = \mathbf{38,9 \text{ dB}}$$

Ebben az irányban a Vasvári Broiler Farm Kft. csirkenevelő telepe, azon túl kizárólag mezőgazdasági területek találhatók. A legközelebbi lakott település (Pácsony) 5 km távolságra van.

A ventilátorok együttes zajszintje az állattartó telep **nyugati telekhatárán**:

Alapadatok:

$$L_{we} = 82 \text{ dB}$$

$$r = 27 \text{ m}$$

$$\Delta K_a = -20$$

$$\Delta K_f = +3$$

$$L_p = 82 + 10 \lg 2 - 20 \lg 27 - 11 + (-17) = \mathbf{28,4 \text{ dB}}$$

A telephelytől nyugatra védő erdősáv, és a telekhatártól 100 m-re a 74. sz. főút található.

A ventilátorok együttes zajszintje az állattartó telep **keleti telekhatárán**:

Alapadatok:

$$L_{we} = 82 \text{ dB}$$

$$r = 25 \text{ m}$$

$$\Delta K_a = 0$$

$$\Delta K_f = +3$$

$$L_p = 82 + 10 \lg 2 - 20 \lg 25 - 11 + (3) = 49 \text{ dB}$$

A telephely keleti szomszédságában mezőgazdasági területek találhatók.

A telephelyen áramkimaradás esetére telepített aggregátor zárt helyiségen belül került elhelyezésre, ezért annak zaj hatásával nem számoltunk.

7.2.2. Zajterhelési hatásterület

Zajterhelés hatásterületének meghatározása

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének E) pontja szerint gazdasági területek zajtól nem védendő részén, a környezeti zajforrás hatásterületének határa az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés nappal (06^{00} - 22^{00}) 55 dB, éjjel (22^{00} – 6^{00}) 45 dB.

A tevékenység zaj- és rezgés és rezgésvédelmi hatásait az előző fejezetben szerepeltettük. A ventilátorok együttes zajkibocsátásai a telekhatárokon meghatározásra kerültek, amelyek alapján a zajforrásoktól egy becsült 60 m sugarú hatásterület került meghatározásra.

Ventilátorok eredő teljesítményszintje:

$$L_{we} = 10 \log \sum 10^{0,1Li}$$

$$L_{we} = 10 \log(45 \times 10^{6,5} + 18 \times 10^{6,1}) = 82 \text{ dB}$$

A ventilátorok zajkibocsátása az alábbi képlettel számítható ki:

$$L_p = L_{we} + 10 \lg D - 20 \lg r - 11 + \sum \Delta K$$

ahol:

L_{we} – a ventilátorok eredő teljesítményszintje

D – irányítási tényező ($D=2$)

r – távolság

$\sum \Delta K$ – a korrekciók összessége.

$$\Sigma \Delta K = \Delta K_{\ddot{u}} + \Delta K_a + \Delta K_r$$

ahol:

- $\Delta K_{\ddot{u}}$ – üzemidő miatti korrekció
- ΔK_a – árnyékolás miatti korrekció,
- ΔK_r – reflexió miatti korrekció

A hatásterület meghatározásánál figyelembe vettük a telephely szomszédságában lévő másik állattartó telep zajhatását is. Meghatároztuk az eredő zajhatás legközelebbi lakóházaknál várható mértékét, valamint a 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 5. § és 6. §-ában foglaltak szerint nappali és éjszakai időszakra meghatározott zajvédelmi szempontú hatásterületet.

A hatásvizsgálattal érintett telephely szomszédságában lévő Vasvári Broiler Farm Kft. éjszakai hatásterülete a zajforrástól 63 m távolságra esik. Mivel az új telephely első épülete és zajforrása ettől távolabbra van, **ezért a számításoknál a szomszédos csirkenevelő telephely zajhatását 45 dB háttérterheléssel vettük figyelembe.**

A legközelebbi lakóház (hrsz. 1487) az eredő zajforrás középpontjától 260 m-re van.

Zajterhelés mértéke az eredő zajforrástól 260 m-re lévő lakóépületnél

A tevékenység zaj- és rezgés és rezgésvédelmi hatásait a felülvizsgálati dokumentáció 7.2.1. 15-18. oldalon szerepeltettük. A ventillátorok együttes zajkibocsátásai a telekházakon meghatározásra kerültek, amelyek alapján a zajforrásoktól egy becsült 60 m sugarú hatásterület került meghatározásra.

Ventillátorok eredő teljesítményszintje (Hatásvizsgálat 7.2.1. fejezet) és a szomszédos telephely 45 dB háttérterhelése:

$$L_{we} = 10 \log \Sigma 10^{0,1Li}$$

$$L_{we} = 10 \log(45 \times 10^{6,5} + 18 \times 10^{6,1} + 1 \times 10^{4,5}) = \mathbf{82,17 \text{ dB}}$$

Az eredő teljesítményszint értéke az 5. épület keleti oldalfalán alakul ki. Innen a legközelebbi lakóépület 260 m-re található.

A ventillátorok zajkibocsátása az alábbi képlettel számítható ki:

$$L_p = L_{we} + 10 \lg D - 20 \lg r - 11 + \Sigma \Delta K$$

ahol:

- L_{we} – a ventillátorok eredő teljesítményszintje
- D – irányítási tényező ($D=2$)
- r – távolság

$\Sigma \Delta K$ – a korrekciók összessége.

$$\Sigma \Delta K = \Delta K_{\text{ü}} + \Delta K_{\text{a}} + \Delta K_{\text{r}}$$

ahol:

- $\Delta K_{\text{ü}}$ – üzemidő miatti korrekció
- ΔK_{a} – árnyékolás miatti korrekció,
- ΔK_{f} – reflexió miatti korrekció

A telephely okozta zajszint a legközelebbi lakóingatlanál:

Alapadatok:

$$L_{\text{we}} = 82,17 \text{ dB}$$

$$r = 260 \text{ m}$$

$$\Delta K_{\text{a}} = -5$$

$$\Delta K_{\text{f}} = +3$$

$$L_{\text{p}} = 82,17 + 10 \lg 2 - 20 \lg 260 - 11 + (-2) = \mathbf{23,8 \text{ dB}}$$

A nappali időszakra meghatározott zajvédelmi hatásterület

A környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól szóló 284/2007. (X.29.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdésének E) pontja szerint gazdasági területek zajtól nem védendő részén, a környezeti zajforrás hatásterületének határa az a vonal, ahol a zajforrástól származó zajterhelés nappal (06⁰⁰-22⁰⁰) 55 dB, éjjel (22⁰⁰ – 6⁰⁰) 45 dB.

Hatásterület a zajforrástól **keleti irányba (erre a legnagyobb, mivel nincs zajárnyékoló hatás).**

Alapadatok:

$$L_{\text{we}} = 82,17 \text{ dB}$$

$$\Delta K_{\text{a}} = 0$$

$$\Delta K_{\text{f}} = +3$$

$$L_{\text{p}} = 55 \text{ dB}$$

$$L_{\text{p}} = 82,17 + 10 \lg 2 - 20 \lg r - 11 + (3) - \text{képletből visszaszámolva}$$

$r = 13 \text{ m}$, azaz a zajforrástól számított 13 m távolságra van a nappali hatásterület.

Éjszakai időszakra meghatározott zajvédelmi hatásterület

Hatásterület a zajforrástól **keleti irányba** (erre a legnagyobb, mivel nincs zajárnyékoló hatás).

Alapadatok:

$$L_{we} = 82,17 \text{ dB}$$

$$\Delta K_a = 0$$

$$\Delta K_f = +3$$

$$L_p = 45 \text{ dB}$$

$$L_p = 82,17 + 10 \lg 2 - 20 \lg r - 11 + (3) - \text{képletből visszaszámolva}$$

$r = 40 \text{ m}$, azaz a zajforrástól számított 45 m távolságra van az éjszakai hatásterület.

Éjszakai zajvédelmi hatásterület ábrázolása

Nappali zajvédelmi hatásterület ábrázolása

7.3. Víz- és talajvédelem

7.3.1. A vizsgált környezet vízrajzi jellemzői

Vasvár földrajzi helyzete különleges. A Hegyhát itt „szakad le” legmarkánsabban (40 m-es szintkülönbséggel) a Rába völgyére, amely ligetes, vízjárta terület. A dombokról nyugatra tekintve páraszegény időben a látóhatárt az Alpok nyúlványai keretezik. Észak-nyugatra a Kőszegi Hegység következik, majd a táj a Kisalföld síkjában tűnik el. Maga a dombhát a nyugat-dunántúli pleisztocén kavicstakaró része, melynek délkeleti, lankásabb oldalát pedig az Ős-Rába alakította ki, tehát tulajdonképpen egy dombsági jellegű tanúhegy, amelyet a kavicstakaró védett meg a lepusztulástól.

A terület ásványi nyersanyagokban szegény. Történetében meghatározó szerepet játszott azonban a Rába-Csörnőc árterében található üledékes eredetű gypevasérc, a középkorban ugyanis ez biztosította a nyersanyagot a helyi vaskohászathoz. Kavics és homok bányászata napjainkig folyik mind a Hegyháton, mind a Rába medrében. A város körüli dombok jó minőségű agyagot is rejtene, melyet régebben helyi téglagyárak hasznosítottak.

Ártéri tájszerkezeti egység a Rába és a Csörnőc-patak völgyének ártéri sík területeit foglalja magába, ahol meghatározó a mezőgazdasági területek túlsúlya. A szántóterületek mellett azonban a mezőgazdasági tájhasználatban magas a gyepterületek (rétek, legelők) aránya is. Az árteret az erdők, a Rába és a Csörnőc morotvái, holtágai, továbbá a mezsgyék, védő erdősávok teszik változatossá és tájképi természetvédelmi, ökológiai szempontból rendkívül értékké. Az ártér teljes területe az országos ökológiai hálózat része, ezért természetvédelmi, tájképvédelmi szempontból meghatározóan fontos a terület egységes védelme. Mivel ez a terület nyílt ártér, ezért a rendszeres elöntések a mezőgazdasági termelést – elsősorban a szántóföldi növénytermesztést – bizonytalanná teszik. Az ártéri jelleghez, tájszerkezeti egység ökológiai, természetvédelmi, tájképi értékéhez illeszkedő környezetkímélő tájgazdálkodás kialakításához lehetőséget adhat az, hogy az ártéri terület nagy része tervezett tájvédelmi körzet és Natura 2000 védelmi terület.

A felszín alatt 2100 méteres mélységben 78 fokos termálvíz található, amelyet jelenleg a város távfűtési rendszerében és egy termálfürdőben hasznosítanak. Vasvár vízellátását Vasvár Északi részén az ún. Csörnőcön aluli területen lévő vízműre támaszkodik. A vízművet négy kútból táplálják. A négy kút 1600 m³/nap vízmennyiséget tud szolgáltatni.

A Rába és a Csörnőc patak nyílt ártere a város igazgatási területének felső harmadát érinti. Erre az ártéri területre alkalmazni kell a „hullámterek, a parti sávok, a vízjárta, valamint a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról és hasznosításáról” szóló 46/1999.(III.18.) számú kormányrendelet szerinti használati és építési korlátozásokra vo-

natkozó szabályokat. A rendezési terv a kormányrendelettel összhangban nem ad lehetőséget az ártéri területek beépítésére, a mezőgazdasági területeken gazdasági épületek kialakítására.

A vizsgált terület a dombtetőn helyezkedik el. A terep gyengén É-ra lejt, környezete magas talajvízállású. A terepmagasságok 237,00-236,50 m között változnak. A teleppel párhuzamosan, attól 100 méterre halad a 74 sz. Zalaegerszeg felé haladó út. Az út és a telep között, valamint a telep DK-i részén erdő található.

7.3.2. Vízellátás, vízfelhasználás

A telephely vízellátása a Vasvári Broiler Farm Kft. üzemeltetésében lévő, 0137/13 hrsz. alatt kialakított rétegvíz kútból történik, amelynek vízjogi üzemeltetési engedélye 546-1/2/2012. számon került kiadásra. A Vasvári Broiler Farm Kft. csirkenevelő telep és a Vasvár 0137/19 hrsz. alatti Baromfitelep vízellátását együttesen egy 120 m talpmélységű, 2011-ben üzembe helyezett, K-14 kat. sz. mélyfúrású kút biztosítja, a telepi vízhálózat a telephely nyugati oldalán lévő betonút mellett húzódik.

A vízjogi üzemeltetési engedélyben rögzített vízigények:

	Összesen	Szociális	Technológiai, itatás
Napi átlag	40 m ³ /nap	0,12 m ³ /nap	39,8 m ³ /nap
Havi átlag	1.216 m ³ /hó	3,8 m ³ /hó	1.212,2 m ³ /hó
Évi összes	14.600 m ³ /év	46 m ³ /év	14.554 m ³ /év

A felülvizsgálat tárgyát képező Vasvár 0137/19 hrsz. alatti Baromfitelep vízigénye:

	Technológiai, itatás
Napi átlag	30 m ³ /nap
Havi átlag	922 m ³ /hó
Évi összes	11068 m ³ /év

A két telephely vízigénye meghaladja az engedélyben rögzített vízigényt, ezért a vízjogi üzemeltetési engedély módosítása szükséges.

A technológia korszerű automata önitató rendszerrel ellátott, ezért a nevelési időszak alatt a technológia tényleges vízigényét az állatok aktuális ivóvízfogyasztása jelenti, vízvesztesség nem keletkezik.

7.3.3. Szennyvízelhelyezés

A telephelyen nem áll rendelkezésre közműves csatorna rákötési lehetőség.

Az istállók mosásából származó technológiai szennyvizek gyűjtésére az épületekhez kapcsolódóan 8 db 8 m³-es és 2 db 4 m³-es LEIER zárt előre gyártott vasbeton tartályok kerültek elhelyezésre, amelyeket a telepítést megelőző takarító csurgalékvíz tárolására használnak. A technológiai szennyvíz elszállítását a Kalmár Trans Kft, kezelését a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. Szombathelyi Szennyvíztelep végzi.

A szociális épülethez kapcsolódik 1 db 8 m³-es LEIER zárt előre gyártott vasbeton tartály, ami a keletkező szociális szennyvizek tárolására szolgál. A keletkező szociális szennyvizek mennyisége 4 m³/hó, aminek elszállítását a települési közszolgáltató Kalmár Trans Kft., kezelését a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. Vasvári Szennyvíztelep végzi.

7.3.4. Trágyakezelés

Vasvár a vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II.7.) Korm. rendelettel alapján a nitrátérzékeny területek közé tartozik, ezért annak előírásait a tevékenység során kötelező érvényűen be kell tartani.

A baromfitelepen évente jellemzően 6 alkalommal, az állomány kikerülését követően keletkezik mélyalmos szerves trágya. Az állatok elszállítását követően történik az istállók kitrágyázása, takarítása, fertőtlenítése és felkészítése a következő turnus fogadására. A trágya eltávolítása gépi erővel történik kiserakodó géppel és 4 napot vesz igénybe. Egy turnus alatt összesen 230 t, évente összesen 1380 t (3933 m³) szerves trágya képződik. A keletkező száraz almos trágyát saját mezőgazdasági vontatóval juttatják ki a vállalkozó tulajdonában és használatában lévő 209 ha nagyságú földterületekre, valamint Varga János, Varga Zsolt és Lőrinc Lajos földterületeire, ami biztosítani tudja a fent említett jogszabály előírásainak megfelelő elhelyezést. Az elhelyezésre szolgáló földterületek listáját mellékeljük. A trágya szükség szerinti átmeneti tárolása a Vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén lévő, közös használatú 930 m² alapterületű zárt trágyatárolóban biztosított.

A szakirodalmi adatok alapján a baromfitrágya beltartalmi összetétele az alábbiak szerint jellemezhető:

Szerves anyag %	21,88
N-tartalom %	1,03

P ₂ O ₅ tartalom %	1,734
K ₂ O tartalom %	1,078
Ca tartalom %	0,56
Mg tartalom %	0,27
Fe tartalom mg/kg	2180
Mn mg/kg	156,4
Zn mg/kg	135,09
Cu mg/kg	15,26

A beltartalmi értékek alapján az évente keletkező 1380 t szerves trágya 14,2 t nitrogént tartalmaz, aminek elhelyezéséhez 170 kg/ha kijuttatható nitrogénmennyiséget figyelembe véve 84 ha mezőgazdasági terület szükséges. Fenti rendelkezésre álló mezőgazdasági területek kényelmesen biztosítják az éves trágyamennyiség jogszabályok szerinti hasznosítását.

A Vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén 2009-ben létesített, közös használatú 930 m² alapterületű, 2000 t kapacitású fedett trágyatároló biztosítja a baromfitrágya átmeneti tárolását azon vegetációs időszakokban, amikor nem lehetséges a mezőgazdasági területen történő közvetlen trágyaelhelyezés.

7.3.5. Csapadékvíz elvezetés

A vizsgált terület a dombtetőn helyezkedik el. A terep enyhén É-ra lejt, környezete magas talajvízállású. A terepmagasságok 237,00-236,50 m között változnak. A telephely déli határa mellett húzódik a terület vízgyűjtő határa, de a telephelyre hulló csapadékvizek még északi irányba gravitálnak.

A vizsgált területhez legközelebb lévő vízfolyás a Vasvár belterületén folyó Szenkúti patak, ami a településtől kb. 600-700 m-re a Csörnök patak vízgyűjtőjéhez tartozik. A telephelynek felszíni vízfolyással nincs közvetlen kapcsolata, a területre hulló csapadékvizeket telephelyen belüli csapadékvíz árkok pufferelek és szikkasztják el.

A térségre jellemző mértékadó vízhozam 183 l/s ha csapadékmennyiséggel és 90 % lefolyási tényezővel került meghatározásra.

Beépített és burkolt terület nagysága:

$$F_{\text{beépített}} = 11116,12 \text{ m}^2$$

$$F_{\text{burkolt}} = 13421,72 \text{ m}^2$$

$$F = 24537 \text{ m}^2$$

Mértékadó csapadékvíz-hozam: $Q_{cs} = 404 \text{ l/s}$

A telephely nyugati és keleti oldalán teljes hosszban nyílt árok húzódik, ebbe kerül merőlegesen becsatlakozásra az épületek mindkét oldalán kiépítésre kerülő zárt csatorna. Csapadékos időszakban a jellemzően magas talajvízállás miatt az árkokban pangó vizes állapot alakulhat ki.

A csapadékvizek szennyeződésétől nem kell tartani, mivel a tetővizek közvetlenül jutnak a nyílt árkokba a telephelyen szennyeződést okozó anyagtárolást nyitott területen pedig nem végeznek. A tulajdonos rendszeresen végzi az árkok tisztítását kaszálását.

7.3.6. Felszíni víz-védelmi hatásterület

A felszíni vízvédelmi hatásterület nem értelmezhető, miután felszíni vízbe történő kibocsátás nincs.

7.3.7. A felszín alatti vizek szennyezésének bemutatása

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken lévő települések besorolásáról szóló 27/2004. (XII.25.) KvVM rendelet alapján Vasvár az érzékeny területek közé tartozik.

A 2017-ben készített, teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálat talaj és talajvíz vonatkozásában tett alábbi vizsgálatait, megállapításait továbbra is helytállóak, amelyet a katasztrófavédelmi és környezetvédelmi hatóság az eljárás során elfogadott. **A kiadott egységes környezethasználati engedélyben monitoring fenntartása nem került előírásra, továbbá figyelembe véve azt is, hogy az újraindított tevékenység mindössze 2 éve kezdődött el, és az üzemeltetés során havária, talajszennyezés nem következett be, így nem indokolt újbóli talaj és talajvízszennyezettség vizsgálatok elvégzése. A korábbi dokumentáció tartalmazta a felszín alatti alapállapot értékelés, amit ismételten csatoltunk.**

A baromfitelepen a jelenlegi és a korábban végzett tevékenységből származó talaj- és talajvízszennyezés nem volt valószínűsíthető, mivel a telephelyen trágyatárolást nem végeztek, felszín alatti gázolaj-, illetve benzintartály nincs, szennyvízgyűjtő nem található. Az esetleges szennyezettség feltárására mindettől függetlenül 3 db fúrás és mintavétel történt 50 és 200 cm-es mélységben. A kézi fúrás talajvízszintet nem ütött meg.

Az egyenként 2,5 m talpmélységű fúrások alapján a feltöltés és a humusz alatt változó vastagságú iszapos homokliszt, majd a terephez viszonyítva 1,3 m-től homokos kavics volt feltárható. A kavics homoklisztes, iszapos agyagos.

A furatokból talaj mintavétel történt, amelyek laboratóriumi vizsgálatát a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növény-, Talaj és Agrárkörnyezet-védelmi Igazgatóság Tanakajdi Talajvédelmi Laboratóriuma végezte.

Vizsgálati eredmények

Talajvizsgálati eredménylap							
Címzett: Vasvári Broiler Farm Kft. - 9800 Vasvár, Nagymákfa u. 18.				Bizonylatszám: 041/2016.			
Minta származási hely: Vasvár							
Vizsgálati paraméter	Módszerek	Vizsgálati eredmény					
		1.	2.	3.	4.	5.	6.
		Vasvár					
		0137/19 hrsz.			0137/14 hrsz.		
		50 cm	200 cm	50 cm	200 cm	50 cm	200 cm
pH(KCl)	MSZ-08-0206-2:1978 2.1.	5,95	5,86	4,28	4,79	6,27	4,12
Árany-féle kötöttségi szám (K _A)	MSZ-08-0205:1978 5.2.	28	32	32	25	32	39
vezetőképesség	ms	MSZ-08-0206-2:1978 2.4.	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5	<1,5
összes só (vízben oldható)	mg/m%	MSZ-08-0206-2:1978 2.4.	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
szén-savas mész	mg/m%	MSZ-08-0206-2:1978 2.2.					
humusz	mg/m%	MSZ-08-0452:1980 3.3.	0,43	0,20	0,25	0,14	1,27
nitrit + nitrát nitrogén (KCl)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.4.5.	1,58	<1,50	<1,50	6,46	2,39
foszfor-pentoxid (AL)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.4.2.	114	39,0	<15,0	<15,0	46,0
ammónia-nitrogén (KCl)	mg/kg	MÉM NAK Tápv. lab Módsz.:1978 3.	2,05	1,45	2,34	1,66	2,01
kálium-oxid (AL)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.3.	87,0	105	94,0	51,0	106
nátrium (AL)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.3.	21,0	27,0	41,0	29,0	11,0
réz (EDTA)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.1.	0,97	0,88	1,17	0,74	2,67
magnézium (KCl)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.1.	273	361	886	465	245
mangán (EDTA)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.1.	18,0	54,7	63,6	17,6	115
kén (KCl)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.1.	3,43	8,97	26,8	2,80	9,74
cink (EDTA)	mg/kg	MSZ 20135:1999 5.1.	0,50	0,30	0,42	0,33	2,14
A vizsgálat során alkalmazott berendezések: elektronikus mérleg (C-300), kalciméter (QD-102), pH-mérő (JANWAY 3310), rázógép (LE-209), konduktométer (OK-117), fotométer (OL-603), lángfotométer (OL-603), spektrofotométer (FIA), ICP spektrométer (Fris Duo ER/S).							
Megjegyzés: A vizsgálati eredmények csak a megvizsgált mintákra vonatkoznak. A Vizsgálati Jegyzőkönyvet a vizsgálatlaboratórium engedélye nélkül csak teljes terjedelmében szabad lemásolni. A laboratóriumba beiktatott mintát a Vizsgálati Jegyzőkönyv kiadásától számítva harminc napig őrzük meg. A vizsgálatról kapcsolatos észrevételeit (kifogásait) szíveskedjék harminc napon belül megfogalmazni. Ezen Vizsgálati Jegyzőkönyv összesen 2 számozott oldalt tartalmaz.							

<

A vizsgálatok alapján a földtani közeg és a felszín alatti víz szennyezéssel szembeni védelméhez szükséges határértékekről és a szennyezések méréséről szóló 6/2009. (IV. 14.) KvVM-EüM-FVM együttes rendeletben meghatározott szennyezettségi határértéket a vizsgálati eredmények nem haladják meg, a földtani közeg tiszta szennyeződéstől mentes állapotban van. Ebből következően a talajvíz szennyeződésétől sem kell tartani, további vizsgálatok nem indokoltak.

A felülvizsgálat megállapította, hogy a technológiából adódóan a felszín alatti közegre a tevékenység nincs hatással, havária helyzet kialakulásának esélye kicsi, ezért a korábbi vizsgálati eredményeket is figyelembe véve monitoringhálózat kialakítását nem tartjuk indokoltnak.

A felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII.21.) Korm. rendelet szerint kockázatos anyag, illetve lebomlásuk esetén ilyen anyagok keletkezéséhez vezető anyagok használata, illetve kibocsátása csak műszaki védelemmel folytatható, illetve tilos kockázatos anyag közvetett bevezetése felszín alatti vízbe.

7.3.8. Talajvédelem

Vasvár a Kemeneshát ÉNY-i peremén található, a hátság és a Rába völgy találkozásánál. A Kemeneshát pleisztocén kavicssapkával fedett vonulata ÉK-DNY- irányú.

A hátság tanúhegyszerűen emelkedik ki környezetéből. A felső pliocén folyóvízi homokra diszkordánsan pleisztocén kavicstakaró került, amely megvédte a homokot a lepusztulástól. A kavicstakaró ezen a szakaszon szolifukciósan erősen átgyúrt, aminek következtében erősen agyagossá vált. A kavicsba gyakoriak az agyagba ágyazott kavicsrétegek. Vastagsága a környéken helyenként elérheti a 20 métert is, átlagosan 5-10 méterre tehető.

Az istállók mosásából származó technológiai szennyvizek gyűjtésére az épületekhez kapcsolódóan 8 db 8 m³-es és 2 db 4 m³-es zárt előre gyártott, alkalmazási engedéllyel rendelkező LEIER vasbeton tartályok kerültek elhelyezésre, amelyeket a telepítést megelőző takarító mosóvíz tárolására használnak. A technológiai szennyvíz elszállítását a Kalmár Trans Kft., kezelését a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. Szombathelyi Szennyvíztelep végzi.

A szociális épülethez kapcsolódik 1 db 8 m³-es zárt LEIER vasbeton tartály, ami a keletkező szociális szennyvizek tárolására szolgál. A keletkező szociális szennyvizek mennyisége 4 m³/hó, aminek elszállítását a települési közszolgáltató Kalmár Trans Kft., kezelését a VASI-VÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. Vasvári Szennyvíztelep végzi.

A felhasználásra kerülő anyagok tárolása az épületekben történik. A telephelyen mélyalmos tartástechnológia van, trágyát szükség szerint a Vasvári Broiler Farm Kft. területén lévő 930 m² alapterületű, teljesen zárt trágyatárolóban tárolnak.

Az elhullott állati hullákat nem gyűjtik, az elérhető legjobb technika alkalmazásával az INCI-ER 8 A400 típusú tetemégető kisberendezés üzemeltetésével biztosítják az elhullott csirkék folyamatos ártalmatlanítását.

Üzemanyag tartály a telephelyen nincs. A telephelyre hulló csapadékvizek szennyeződésétől nem kell tartani, a tiszta csapadékvizek a meglévő nyílt árokrendszerben elszikkadnak.

7.3.9. Talaj és talajvíz-védelmi hatásterület

A talaj igénybevétel hatásterülete megegyezik a telephely területével. A talajra és talajvízre a csirkenevelés tevékenység közvetlen hatást nem gyakorol, talaj és talajvízszennyezés nem valószínűsíthető.

7.4. Hulladék

7.4.1. A hulladékképződéssel járó technológiák és tevékenységek

A telepen brojlercsirke nevelést folytatnak, amely tevékenység részletes jellemzőit és anyagfelhasználásait a 4. pontban már ismertettük. Egyéb, kiszolgáló tevékenységet, így karbantartást, javítást, stb. a telephelyen nem végeznek.

7.4.2. Anyagmérlegek a hulladék keletkezésével járó technológiákról

A telephely **anyagmérlege 1 turnusra** vetítve:

Az alom anyagnak való szalmát külső területen tárolják, a felhasználásra kerülő mennyiség almozáskor kerül beszállításra. Az éves felhasználás: 120 db körbála. Egy turnus alomigénye kb. 18 db körbála.

Egy turnus alatt 700t takarmányt etetnek fel, az alábbi bontás szerint:

0-16 napig indító táp:	100 t
17-26 napig nevelő táp:	300 t
27- 40naptól befejező táp:	300 t

Éves takarmány felhasználás: 4200 t

Az ivóvizet saját mélyfúrású kútról biztosítják. A vízfelhasználás 30 m³/nap, évi összes 11.068 m³, 1845 m³/turnus.

A gázellátás földgáz hálózatról biztosított, szolgáltató az ENKSZ Észak-Dél Regionális Földgázszolgáltató Zrt. A várható földgázgázfogyasztás 80.000-110.000 m³/év, 16.000 m³/turnus. A hőlégfűvők fajlagos gázfogyasztása 6,18 m³/ó/készülék.

Energiaigény: 14300 kW/hó, 28600 kW/turnus.

Bemenő anyagok	Kimenő késztermék	Hulladékok
Naposcsibe 180.000 db	Vágócsirke 172.800 db	Állati tetem 3,6 t (7200 db)
Takarmány 722 t		Kommunális hulladék 1,1 t
Alom – szalma 7,2 t		Folyékony kommunális hulladék 4 t (4 m ³)
Víz 1904 m ³		Technológiai szennyvíz 24 t (24 m ³)
Gáz 16.000 m ³	Kimenő melléktermék	Állati tetemégetés hamuja 55 kg
Villamos energia 24.100 kW	Almostrágya 230 t	

Egy év alatt 6 turnust nevelnek fel, így az **éves anyagmérleg**:

Bemenő anyagok	Kimenő késztermék	Hulladékok
Naposcsibe 1.080.000 db	Vágócsirke 1.036.800 db	Állati tetem 21,6 t (43200 db)
Takarmány 4332 t		Kommunális hulladék 6,6 t
Alom – szalma 43,2 t		Folyékony kommunális hulladék 42 t (42 m ³)
Víz 11.425 m ³		Technológiai szennyvíz 144 t (144 m ³)
Gáz 96.000 m ³	Kimenő melléktermék	Állati tetemégetés hamuja 330 kg
Villamos energia 171.600 kW	Almostrágya 1380 t	

7.4.4. A telephelyen keletkező hulladékok

A telephelyen folytatott tevékenység során kis mennyiségű állategészségügyi és begyszeres göngyöleg veszélyes hulladék keletkezik, amelyet munkahelyi gyűjtőhelyen gyűjtenek. Az egyidejűleg gyűjthető hulladék mennyisége 50 kg.

A HAK 180202 állategészségügyi hulladékok elszállításáról az állatorvos az állatok kezelését követően azonnal gondoskodik. A HAK 150110 Gyógyszeres göngyöleg elszállító Béres Agrár Kereskedőház Kft. (8360 Keszthely, Bercsényi u. 6.). A vállalkozó a keletkező veszélyes hulladékok ártalmatlanítására szerződést kötött a Megoldás Kft-vel.

A keletkező veszélyes hulladék éves mennyisége nem éri el a 200 kg-ot.

Keletkező veszélyes hulladékok:

Hulladék megnevezése	EWC kódja	Keletkezett mennyiség	Elszállító
Állategészségügyi hulladék	18 02 02*	10 kg/év	Állatorvos/Megoldás Kft.
Szennyezett gyógyszeres göngyöleg	15 01 10*	15 kg/év	Béres Agrár Kereskedőház Kft./Megoldás Kft.
Szennyezett felitató	15 02 02*	5 kg/év	Megoldás Kft.
Éves mennyiség		30 kg/év	

Keletkező nem veszélyes hulladékok:

Hulladék megnevezése	Hulladék kódja	Keletkezett mennyiség
Egyéb települési szilárd hulladék	200301	6,6 t/év
Folyékony kommunális hulladék	200304	42 t/év
Technológiai szennyvíz	161002	144 t/év
Állati hulla	020102	21,6 t/év
Állati tetemégető hamuja	020106	330 kg/év
Almos trágya	020106	1380 t/év

7.4.5. A keletkező hulladékok gyűjtési módjának és kezelésének ismertetése

A szilárd **kommunális hulladékokat** 1 db 240 literes hulladékgyűjtő edénybe gyűjtik, ami szilárd burkolatú úton megközelíthető. A gyűjtött hulladékot a közszolgáltatást végző STKH Kft. szállítja el heti egy alkalommal.

A **kommunális szennyvizet** a szociális épület melletti 8 m³-es zárt tárolóban gyűjtik és elszállításáról a települési közszolgáltatást végző Kalmár Trans Kft. gondoskodik.

Az istállók mosásából származó **technológiai szennyvizek** gyűjtésére az épületekhez kapcsolódóan 8 db egyenként 8 m³-es és 2db 4 m³-es zárt gyűjtők létesültek, amelyeket a telepítést megelőző takarító csurgalékvíz tárolására használnak. Az épületenként keletkező mosóvíz mennyisége kb. 3 m³/takarítás, ami az épületek mellett kialakított zárt tárolókba ke-

rül. A technológiai szennyvíz elszállítását a Kalmár Trans Kft, kezelését a VASIVÍZ Vas megyei Víz- és Csatornamű Zrt. Szombathelyi Szennyvíztelep végzi.

A képződő **trágya tárolását** - a Vasvári Broiler Farm Kft. telephelyén lévő - 930 m² alapterületű, 2000 t kapacitású fedett almos trágyatároló biztosítja, ami a felülvizsgálattal érintett telephely valamint a Vasvári Broiler Farm Kft. Csirkenevelő telepén együttesen keletkező almos trágya átmeneti tárolására szolgál. A trágyatárolót 2009-ben építették, 1193-13/2010. számon kapott használatbavételi engedélyt.

Az elhullott **állati hullákat** az ÁTEV Zrt. szállítja el, vagy az elérhető legjobb technika alkalmazásával az ENQA Környezet és Minőség Szolgálat Kft. által forgalmazott INCIER A 400 típusú tetemégető kisberendezés üzemeltetésével a telephelyen ártalmatlanítják. Az **állat tetemégető hamuját** a keletkezési helyen egy 110 l-es fém hulladékgyűjtőben, munkahelyi gyűjtőhelyen tárolják. Az egyidejűleg gyűjthető mennyiség 50 kg. A keletkező hulladék a kezelését és szállítását Megoldás Kft. végzi.

A hulladékok kezelésére vonatkozó szolgáltatói szerződéseket a dokumentációhoz mellékeljük.

A hulladékok keletkezését a telephelyen a hatályos jogszabályoknak megfelelően nyilvántartják, a szállítójegyeket megőrzik.

A telepen a jelenlegi technológiával a keletkező hulladékok jelentős mennyiségben tovább már nem csökkenthetők. Az állati tetemek mennyisége a technológiában meghatározott és elfogadott érték alatt van.

7.5. Természetvédelmi munkarész

Természetföldrajzi áttekintés

Vasvár városa Vas megye középső részén helyezkedik el, az azonos nevű járás székhelye. Magyarország kistájainak katasztere szerint a Nyugat-magyarországi Peremvidék nagytájon, a Kemeneshát középtájon, azon belül is a Felső-Kemeneshát (3.3.12.) kistájon helyezkedik el.

A Kemeneshát a Rába korai Pleisztocén kavicsos teraszfennsíkja, ami hosszan, karéjszerűen nyúlik ÉK-felé a Rába folyása mentén. Platóját csak vékonyan borítják jégkorszaki hullóporos (löszös) üledékek, és számos helyen vízzáró agyagos, nyers kavics van a felszínen. A Rába-völgyre néző viszonylag meredek lejtő jórészt homokos, erodált talajú. Hosszú, lankás patak völgyekkel tagolt D-i lejtőjén kavicsos, homokos, löszös és vályogos üledékek váltakoznak. Az Alsó- és a Felső-Kemeneshát határa Sárvárnál van.

Termőhelyi jellemzés

A Felső-Kemeneshát kistájat mérsékeltén hűvös – mérsékeltén nedves klímahatás jellemzi, ahol az átlagos évi középhőmérséklet 9,9 °C, a tenyészidőszaki 16,3 °C, az évi átlagos csapadékösszeg 675 mm, a tenyészidőszaki 415 mm. Az erdészeti klímabesorolás alapján a gyertyános-tölgyes zónában van.

A kistáj erdeinek 97%-a 150-250 m tengerszint feletti magasságban található, 57%-ban sík fekvésben. Jelentős mennyiségben találkozhatunk különböző, elsősorban változó kitettségű állományokkal.

A kistáj uralkodó talajtípusa a rozsdabarna erdőtalaj (38,3%), ezt követi az agyagbemosódásos barna erdőtalaj (22,2%), majd a kavicsos váztalaj (16,6%) és a pszeudoglejes barna erdőtalaj (15,0%). Az első három talajtípus többletvíz-hatástól független hidrológiai viszonyokkal (98,3%) jellemezhető, míg az utolsó többletvíz-hatástól független (61,2%) és a változó vizes (38,0%) hidrológiai kategóriába tartozik. A talajok fizikai félesége 53%-ban vályog, 44%-ban homok.

Az őshonos fajajok: kocsányos tölgy (*Quercus robur*), kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*), csertölgy (*Quercus cerris*), bükk (*Fagus sylvatica*), gyertyán (*Carpinus betulus*), mezei juhar (*Acer campestre*), mezei szil (*Ulmus minor*), magas kőris (*Fraxinus excelsior*), madárcseresznye (*Cerasus avium*), vadalma (*Malus sylvestris*), vadkörte (*Pyrus pyraster*), mézgás éger (*Alnus glutinosa*), kecskefűz (*Salix caprea*), kislevelű hárs (*Tilia cordata*), közönséges nyír (*Betula pendula*).

A fenti fafajokból álló, fokozatos felújítógáccsal kezelt, természetközeli erdőállományok (bükkösök, gyertyános-kocsánytalan tölgyesek, kocsányos tölgyesek, égerek, cseresek) mellett a kistáj erőtakarójának nagyobb részét (tar)vágásos üzemmódban kezelt, telepített erdei fenyvesek és akácosok alkotják.

Védett területek

A telephelyhez legközelebbi közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeletetű terület a telephelytől északnyugati irányban, mintegy 1,6 km-re található. Elnevezése, kódszáma: Rába és Csörnőc-völgy, HUON20008 különleges természetmegőrzési terület (SCI).

A legközelebbi országos jelentőségű védett természeti terület a Jeli Arborétum Természetvédelmi Terület, északkeleti irányban, légvonalban 7,5 km-re fekszik a telephelytől.

A telephelyhez legközelebbi, a Nemzeti Ökológiai Hálózat részét képező területek déli irányban, légvonalban 850 méterre vannak (magterület hálózati elemek).

„Ex lege” védett természeti érték (láp, szikes tó, kunhalom, földvár, forrás, víznyelő, barlang) előfordulásáról nincs adat a telephelyen és közvetlen környezetében, a kérdéses ingatlanok pedig nem szerepelnek az ex lege lápi és szikes tavi védettséggel érintett területekről szóló vidékfejlesztési értesítőben (2012. I. 13.), továbbá sem a

barlangkataszter, sem a forráskataszter nem tartalmazza azokat. Kunhalom, földvár nincs a területen.

A legközelebbi helyi jelentőségű védett természeti terület az Oszkó határában lévő Oszkói Cserfa és Kút Természetvédelmi Terület, a telephelytől keleti irányban, légvonalban 4,3 km távolságban.

Az egyedi tájérték kataszter alapján a telephely közvetlen közelében egyedi tájérték nincs.

Megállapítások

A telephely Vasvár település déli oldalán, külterületen található. Nyugat felé közvetlenül erdővel határos, távolabbi szomszédságában húzódik a 74-es számú főút. Keleti irányban szántóföldekkel határos. Déli irányban egy másik baromfinevelő telephely csatlakozik hozzá, az északi oldalon pedig újabb erdőterület. A telephely területének döntő része beépített vagy burkolt. A fennmaradó rész élőhelyei nem tekinthetők természetesnek vagy természetközelinek, természeti értékek rajtuk nem fordulnak elő. A degradált terület szárazságot tűrő lágyszárú vegetációja fajszegény, és magán viseli az emberi behatás jegyeit (bolygatás, taposás, stb.). Fajai a ruderalis ill. kisebb részben a szántóföldi gyomvegetáció képviselői közül kerülnek ki.

A telephely növényzettípusa az Á-NER (1997.) élőhely-osztályozás rendszer alapján: egyéb élőhelyek, U4 – Telephelyek, roncsterületek.

Ennek megfelelően védett természeti érték előfordulásáról az ingatlanon és közvetlen szomszédságában nincs adat.

A telephelyet nyugat és észak felől határoló, a telephely létrehozásakor védelmi céllal telepített erdőállomány adatait az alábbi táblázat és légifotó tartalmazza.

Er- dő- rés- zet	Erdő- ter- vezé- si kör- zet	Tulaj- don- forma	Erdő- gaz- dálko- dó	Elsőd- leges rendel- tetés
Vas- vár 24/ A	Fel- ső- Ke- me- nes- hát	Állami	Szom- bathe- lyi Er- dőszeti Zrt.	Telepü- lésvé- delmi

A Vasvár 24/A erdőrészlet faállománya mesterséges telepítéssel létrehozott nem őshonos lombhullató állomány, természetességi fokozata alacsony.

A több éve zárt technológiával zajló állattartás a természeti környezetre, ezen belül az élővilágra és a természetes élőhelyekre jelentős káros hatást nem gyakorol.

Összességében megállapítható, hogy a telephely közösségi jelentőségű, természetvédelmi rendeltetésű területet, országos jelentőségű védett természeti területet, helyi jelentőségű védett természeti területet, egyedi tájértéket, ökológiai hálózatot, ex lege védett területet nem érint, továbbá az ott folytatott tevékenység hazai vagy közösségi jelentőségű védett természeti érték fennmaradását nem veszélyezteti és jelentős káros hatást rájuk nem gyakorol.

Döbrönte, 2016. március 22.

Czibula György

táj- és élővilág-védelmi szakértő

nyilvántartási szám: SZ-016-2012.

Jelen szakértői vélemény a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény értelmében szerzői jogvédelem alatt áll!

Felhasznált irodalom:

- Magyarország kistájainak katasztere. 2. kiadás. Szerkesztő: Dövényi Zoltán. MTA Földrajz-tudományi Kutatóintézet, Budapest, 2010.
- Magyarország Erdészeti Tájai. Szerkesztő: Halász Gábor. Állami Erdészeti Szolgálat, Budapest, 2006.
- Magyarország Növénytakarásai. Szerző: Borhidi Attila. Akadémiai Könyvkiadó, Budapest, 2013.
- honlapok: www.termeszetvedelem.hu, www.jogtar.hu, www.onpi.hu, www.nebih.gov.hu 2016. március 22-i állapot alapján.
- Vas Megye Helyi Jelentőségű Védett Természeti Területei. 2014. Pro Vértességi Közalapítvány

8. A telephelyen folytatott elérhető legjobb technika – BAT megfelelés

A telephely teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálata során áttanulmányoztuk a Nagylétszámú Baromfi és Sertéstartás IPPC referencia dokumentumát az elérhető legjobb technikáról (BREF), amely 2003-ban készült el angol nyelven. A magyar nyelvű útmutató a BAT (Elérhető legjobb technikák) meghatározásához, a különböző baromfitartási technológiákra vonatkozóan még nem áll rendelkezésre.

A BREF részletesen kitér a bojlérhízalás területén alkalmazott és elfogadott technológiai lépésekre, a jó mezőgazdasági gyakorlatra, a takarmányozási technikákra, az istálló kialakítására, a víz és energia felhasználására, valamint a trágyakezelésre és az egyes környezeti elemekre történő kibocsátások csökkentési lehetőségeire. Az elérhető legjobb technika (BAT) természetesen a BREF-ben részletezett technikáktól letérő lehet, amennyiben azzal ugyanolyan, vagy jobb teljesítmény érhető el.

Jó mezőgazdasági gyakorlat

A Jó mezőgazdasági gyakorlat a BAT egyik sarkalatos pontja, melynek alkalmazásával a nagy létszámú állattartás környezeti teljesítménye folyamatosan fejleszthető. A vizsgált baromfitelepet a Jó mezőgazdasági gyakorlat szerint külterületen létesítették, így a tevékenység nem zavarja Vasvár lakóit. Az állatok számára igyekeznek megteremteni az optimális környezetet. Az istállókat és a technológiai berendezéseket turnusonként takarítják, fertőtlenítik. A gépjárműforgalmat (logisztika), anyag és energiafelhasználást igyekeznek optimalizálni, elektronikusan tartják nyilván a technológiába bemenő anyagokat, valamint az onnan kikerülő terméket, mellékterméket és hulladékot.

Takarmányozási technikák

A BAT-nak megfelelő takarmányozási technikák célja, hogy a különböző életszakaszokban adott takarmány tápanyagtartalma minél jobban kielégítse az állatok igényeit úgy, hogy a madárürülék tápanyagtartalma (különösen a nitrogén és foszfor koncentráció) minél kisebb legyen. A BREF a brojlerek esetében 3 fázisra bontja a nevelési ciklust takarmányozási szempontból. A felülvizsgált tevékenység takarmányozási technológiája megfelel ezen követelményeknek.

Istálló kialakítás (nevelési rendszerek)

Brojlerek esetében a mérsékelt égövben BAT-nak tekinthetők azok az istállók, melyek jól szigetelnek, légcseréjük megfelelő (amely elérhető természetes szellőzés vagy kényszerszellőztetés alkalmazásával is), teljes padlózatuk almozott, és az itatórendszer nem nedvesíti az almot. A fenti követelményeket a vizsgált baromfitelepen lévő istállók teljes mértékben kielégítik. Környezetvédelmi szempontból egy ilyen kialakítású istállóban nevelt állatállomány ammónia kibocsátása 0,08 kg NH₃/db baromfi, ami megfelel az elérhető legjobb technikának.

Víz és energia felhasználás

A BAT szerint a technológiai vízfelhasználást a minimálisra kell csökkenteni úgy, hogy az állatok ivóvízigényét maximálisan ki kell elégíteni. Miután a baromfitelep hízlalási technológiájában lényegében csak itatási célból használnak fel vizet, a vízfelhasználás tovább nem csökkenthető. Az esetleges vízfolyások kiküszöbölése céljából a telepen a vízfelhasználást, a vízvezetékeket és az itató berendezéseket rendszeresen ellenőrzik, szükség esetén pedig azonnal kijavítják a hibát.

Az energiafelhasználást a BAT-nak megfelelően, szakaszosan üzemeltethető ventilátorok beépítésével, energiatakarékos izzók alkalmazásával és automatizált belső klímaszabályozással minimalizálták.

Trágyakezelés

Alacsony fehérje és foszfortartalmú takarmány, valamint csöpögésmentes itatórendszer alkalmazásával a vállalkozó BAT szerint biztosítja a turnusonként kitermelésre kerülő szerves trágya jó minőségét. A telephelyen a szerves trágyát a turnusokat követően a lehetőség szerint saját használatú mezőgazdasági területen hasznosítják. A trágya átmeneti tárolása pedig egy új 2009-ben épített teljesen zárt trágyatároló épületben biztosított.

A trágyatároló megfelel az elérhető legjobb technika követelményeinek, a telephelyen belül a lakóterületektől a lehető legtávolabb került elhelyezésre, zártsága pedig biztosítja, hogy a telepen történő átmeneti trágyatárolás következtében ne keletkezzen szagterhelés.

Hulladékkezelés

A hulladékkezelés, ezen belül a keletkező hulladék volumenét kitevő állati hulladék kezelése megfelel a jogszabályi követelményeknek, egyben az ENQA Környezet és Minőség Szolgálat Kft. által forgalmazott ENQUA I8-75A GAS típusú tetemégető kisberendezés működtetése korszerűen biztosítja a helyben történő ártalmatlanítást.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a telephelyen végzett boilerhízlalás jelenleg is kielégíti az elvárható elérhető legjobb technika követelményszintjét, a jövőben tervezett beruházásokkal, pedig a legmagasabb szinten meg tud felelni ezen követelményeknek is.

Környezetközpontú irányítási rendszer

Az üzemeltető környezetközpontú irányítási rendszer dokumentumot készített, az abban foglaltakat alkalmazza.

Kibocsátások monitoringja

A nitrogén és foszfor kibocsátást valamint az ammónia és por kibocsátást monitoringozni kell. A takarmányozás csökkentett fehérjetartalmú takarmánnyal történik, ami kihat a trágya nitrogéntartalmának csökkenésére is.

9. Rendkívüli események

A telephelyen a vállalkozó eddigi üzemeltetése során nem történt olyan esemény, üzemzavar, amely a területen bárminemű környezetszennyezést eredményezett volna.

A telephelyen az alábbi haváriaszerű események előfordulásával kell számolnunk:

- A rendkívüli események közé sorolható a nagy mennyiségű elhullás, fertőzés, mérgezés, vagy kedvezőtlen körülmények (pl.: hőguta).
- Havária jellegű meghibásodás előfordulhat még a gáztartály és a szállítóvezetékeiknek meghibásodása esetén (tűz és robbanás veszély).
- A veszélyes anyagok tárolási problémái esetén folyékony vegyi anyagok juthatnak a légkörbe és a talajba. Ezek mennyisége kevés, tárolásuk, használatuk, belső mozgításuk, és szállításuk szabályozott.

Esetenként előfordulhat a szállító jármű meghibásodása, és a már meghibásodott beszállított jármű a telephelyen, illetőleg a telephelyen kívül (olaj elfolyás stb.). Ilyen esetekben meg kell szüntetni a szennyező forrást, lokalizálni kell a szennyezést, el kell végezni a kárelhárítást. Az illetékes hatóságokat értesíteni kell a kárelhárítás egyidejű megkezdése mellett. A kapott utasítások feltétel nélkül végrehajtandók.

A telephelyre szállított anyagok, és a belőlük képződött hulladékok okozta környezet-szennyezést meg kell akadályozni.

A tevékenységre vonatkozóan üzemi kárelhárítási terv készült és tűzvédelmi utasítás is rendelkezésre áll.

A telephelyen nincs olyan gép, berendezés, anyagtárolás, melynek bármilyen sérülése, vagy meghibásodása lényeges környezeti hatást vonna maga után.

Amennyiben a telepen komolyabb tűz üt ki, ennek hatása elsősorban légszennyezés vonatkozásában jelentősnek minősíthető, és a közeli lakóterületeken is észlelhető lehet. A hatás azonban mindenképpen időleges, maradandó környezetkárosítást még ebben az esetben sem okoz.

10. A tevékenység felhagyása után teendő intézkedések

A vállalkozó a telephelyén végzett tevékenysége felhagyását nem tervezi. Egy esetleges felhagyás azonban egyéb okok miatt is bekövetkezhet, ezért szükséges megvizsgálni, hogy milyen intézkedések válhatnak szükségessé ebben az esetben.

Amennyiben a vállalkozó a vizsgált telephelyen végzett tevékenységét megszünteti, úgy annak tényét az illetékes Környezetvédelmi Felügyelőség felé jelentenie kell.

A tevékenység felhagyásával az állattartó telep levegőterhelése és zajterhelése megszűnik, ezzel kapcsolatban a felhagyás folyamatában nincs szükség speciális intézkedésre.

A telephelyen maradt összes hulladékot (ideértve a keletkező kommunális szennyvizet is) a felhagyás folyamán el kell szállítani a hulladék jellegének megfelelően ártalmatlanításra, illetve hasznosításra.

A telephelyen lévő alapanyagok, melléktermékek és állatállomány sorsát a vállalatnak rendeznie kell, gondoskodni kell azok felhasználásáról, elszállításáról, értékesítéséről.

Amennyiben az istállóépületek lebontásra kerülnek, az építési törmelékert inert hulladékként kell kezelni.

11. Összefoglaló értékelés, javaslatok

11.1. A környezetre gyakorolt hatás értékelése

A Vasvár Dk-i szélén található csirkenevelő telep **1979-ben létesült és a Bábolnai Állami Gazdaság működtette szülőpár telepként. A telephelyen 20 db egyszintes egyenként 1100 m²-es épületben folytattak eredetileg tevékenységet, és a telephely egészét tekintve az állatlétszám meghaladta a 400.000 db-ot.**

A telephely 2002-ig a Bábolnai Állami Gazdaság tulajdonában volt, majd a Lorry GM fuvarozással foglalkozó cég birtokába került. A telephely együttes D-i része 2007 júniusában került a Vasvári Broiler Farm Kft. tulajdonába, amelyen a Kft. Egységes Környezethasználati Engedély alapján baromfinevelés tevékenységet folytat. A Vasvári Broiler Farm Kft. 2015. őszén vásárolta meg a fuvarozási tevékenységet végző Lorry GM Kft-től az ingatlan együttes É-i részét. **Az új tulajdonos üzemeltetője: Gallen Attila ÖCSG.** a telephelyen lévő 9 db épületben technológiai korszerűsítést követően az eredeti baromfinevelés tevékenységet állította vissza és folytatja azt az 2020. májusa óta.

A 0137/9 hrsz. alatti felülvizsgálattal érintett telephelyen 9 db 20.000 férőhelyes egyszintes épületben egyidejűleg összesen 180.000 db broiler csirke nevelhető. A telephelyen alkalmazott technológia mind állattartási, mind környezetvédelmi szempontból megfelel a legkorszerűbb követelményeknek. Az állatok tartása zárt, szellőztetett, temperált térben, teljesen automatizált rendszerben történik. A tevékenység környezeti kockázata alacsony.

A **levegőterhelés** vizsgálata alapján megállapítható, hogy a szükséges légcseréi biztosítása során bűzhatás jelentkezik, ami a csirkenevelés velejárója. A telephely elhelyezkedése, a védendő lakóházaktól rendelkezésre álló távolság, az uralkodó É-ÉNY-i szélirány, valamint az automatikus klímaszabályozás (csak a szükséges légcserét biztosítja) miatt a lakosságot zavaró mértékű bűzhatás nem éri.

Zajterhelés szempontjából a tevékenységnek nincs jelentős hatása. Az elszívó ventilátorok az épületek K-i oldalán kerültek elhelyezésre, ami az épület jelentős árnyékoló hatása miatt az érzékszervileg hallható szint alá csökkentik a 220 m távolságra lévő lakóházaknál a zajterhelést.

A csapadékvizek szennyeződésétől a telephelyen nem kell tartani, a **felszíni vízelvezetés** belső csatornarendszerrel és árokhalózáttal megoldott. A rendelkezésre álló földmedrű árokrendszerből a csapadékvizek beszívárognak a talajba. A vizek igénybevétele és a keletkező szennyvizek és trágya elhelyezése megfelelő. Az épületek tisztítása során keletkező mosóvizek és a szociális szennyvíz előre gyártott zárt gyűjtőben kerülnek.

A **talaj és a felszín alatti vizek** terhelésének vizsgálatára feltáró fúrásra és talaj vizsgálatra került sor. A vizsgálati eredmények intézkedést nem tesznek szükségessé, az egyes komponensek esetében mért értékek jellemzően országosan is magasabb értékeket mutat, ami az elmúlt időszak műtrágyázási gyakorlatának illetve a belterületek csatornázatlan területein jellemző szennyvízszikkasztások eredményeként alakult ki. Monitoringrendszer fenntartását a vizsgálati eredmények nem indokolják.

A **hulladékgazdálkodás** terén a tevékenység lehatárolt, a vállalkozó a jogszabályi előírásoknak eleget tesz és az elhullott állati hullák ártalmatlanítása a legkorszerűbb technológiával történik.

Az élővilágra vonatkozó igénybevétel és hatások semlegesek, hatásuk a telephelyen belüli ill. az emberre kifejtett hatásokkal megegyezők.

A felülvizsgálat megállapította, hogy a lakóterületekre a tevékenység nincs hatással.

11.2. Javaslatok

Az elérhető legjobb technika és környezetvédelmi elvárások érdekében tervezett intézkedéseket a vonatkozó munkarészben ismertettük, egyéb intézkedést nem látunk szükségesnek. Azonban a kialakított kedvező állapot fenntartása érdekében fontos, hogy:

- a jövőben is kiemelt figyelmet fordítsanak az anyag és energiafelhasználás, valamint a hulladék és melléktermék keletkezés naprakész nyilvántartására, az éves bejelentések megtételére és a technológiai fegyelem betartására és betartatására.
- a takarmány, silókba történő beszállítása és mozgatás során fokozott figyelmet kell fordítani a kiporzás minimalizálására.
- a telephely zöldfelületeit rendszeresen kaszálni kell, a vízelvezető árkokat folyamatosan tiszta állapotban kell tartani.
- a folyékony kommunális hulladékgyűjtő ürítését a szerződés szerinti szolgáltatóval rendszeresen el kell végeztetni, a zárt tároló vízzáróságát 5 évente felül kell vizsgálni.
- a rendkívüli havária események bekövetkezése esetén a szükséges kárenyhítő és elhárító intézkedéseket haladéktalanul meg kell tenni, és haladéktalanul értesíteni kell az illetékes hatóságokat.

Mellékletek Jegyzéke

Teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatra jogosító igazolás

Térkép mellékletek, ingatlan nyilvántartási dokumentumok

- Tulajdoni lap
- Földhivatali térképmásolat
- Topográfiai térkép
- Részletes helyszínrajz
- Levegőtisztaságvédelmi hatásterületen lévő ingatlanok térképi ábrázolása
- Hatásterületen lévő ingatlan nyilvántartási adatok

Engedélyek, jegyzőkönyvek

- Egységes környezethasználati engedély
- Vízjogi üzemeltetési engedély
- Üzemi kárelhárítási terv jóváhagyása
- Állati tetemégető engedélye
- Szociális épület használatbavételi engedélye
- IPPC ellenőrzés jkv. 2021

Felszín alatti közeg alapállapot értékelése 2017

Egyéb mellékletek

- Keletkező almos trágya elhelyezését biztosító saját használatú földterületek
- Trágya elhelyezésére vonatkozó befogadói nyilatkozat (Lőrincz Lajos, Varga Zsolt, Varga János)

Szolgáltatói szerződések

- Állati tetem átvételére vonatkozó ATEV Zrt-vel kötött szerződés
- Hulladék elszállítására vonatkozó szerződések

A telephely jelenlegi állapotát bemutató fényképek